

Från Stockholm.

Thorsdagen d. 14 Februarii.

LAGFARENHET.

Man har nyss (i denna tidning N:o 70) sett, huru Konungens Högsta Domstol anser offentlighet i rättegång för en "efter åldrigt bruk iskttagen och af lagen i allmänhet förutsatt, emuru icke nitryckligen stadgad ordning". Så var Högsta Domstolens tanka d. 19 Nov. 1821. Tre år förut, eller d. 14 Nov. 1818, hyste väl Högsta domstolen en lika öfvertygelse i allmänhet, men gjorde undantag för de händelser, då förlikning mellan parter är i fråga. Detta synes af efterföljande nådiga Utslag öfver besvär, anförda mot samma Kämnersrätt, hvars beslut ogillades d. 19 Nov. 1821.

Kongl. Maj:ts

Utslag uppå de besvär, Advocat-Fiscalen vid Allmänna Magazins-Directionen, Assessoren Per Gustaf Boudrie, i underdånighet anförde deröfver, att sedan Stockholms Norra Förstads Östra Kämnersrätt den 5 sislidne Martii, vid företagande af ett emellan Friherrinnan Ulrica Christina Siffversparre och Amannensen L. Hammarschölds hustru Johanna Hammarschöld hos Rätten anhängigt mål, tillsagt klaganden jemte flere andre personer, som i målet ej haft del, att utur Sessionsrummet sig begifva, samt derefter, enär klaganden, som ansett sig berättigad att kvarstanna, vägrat anmaningen åtiyda, genom Utslag af samma dag förklarar honom skyldig, att, enär Rätten så påfordrade, utur dess sessionsrum afträda och i följd deraf ålagt klaganden att utur rummet genast sig förfoga, så har Kongl. Maj:ts och Rikets Svea Hofrätt, hvarest klaganden öfver detta beslut anförde besvär, genom Utslag den 10 derpå följde April förklarar sig ej finna skäl att göra ändring i Kämners-Rättens berörde Utslag; deruti ändring i underdånighet sökes, hvareöfver Hofrätten blifvit hörd, samt Kämners-Rätten sig i underdånighet förklarar; med Kongl. Maj:ts Högsta Domstol beslutet; gifvet Stockholms Slott den 14 November 1818.

Kongl. Maj:t har i Näder lätit sig föredragas dessa underdåniga besvär; och finner väl, det Kämners-Rätten ej ägt laglig anledning att, på sätt som skett, i förhand meddela den Allmänna föreskrift,

att klaganden borde, när Rätten så påfordrade, ut dess sessionsrum afträda; men då Kämners-Rätten, som i Dess underdåniga förklaring uplyst, att densamma haft för afsigt att emellan parterne i ofvau omförmälte mål bereda förlikning och af sådan orsak önskat att med dem vara ensam, för det tillfället ägt skäl förståndiga klaganden, det han borde utur sessionsrummet sig begifva; alltså pröfvar Kongl. Maj:t i Näder rättvist, att i denna del gilla det beslut, deruti Hofrätten stadnat; Det vederbörande till underdånig esterrättelse lärer.

CARL JOHAN.

(Sigill.)

O. J. LAGERHEIM.

Samma dag har Högsta Domstolen, utan allt yttrande, huruvida offentligheten är i lag stadgad eller icke stadgad, blott fastställt ett beslut, hvareigenom en persons närvaro vid samma Kämnersrätt, under då förehalde göromål (hvarmed synes meens protocollo justering i ett tvistemål) förklaras otillätlig. Förlikning och protocollojustering i civila mål ansågos således år 1818 af Högsta Domstolen vara bland de mål, under hvilkas behandling under-domstolar äga tillsluta sina sessionsrum. Se här det nådiga utslaget.

Kongl. Maj:ts

Utslag uppå de besvär, Vice Landsfiscalen Nils Tiliander i underdånighet anförde deröfver, att, sedan Stockholms Norra förstads Östra Kämnersrätt, efter det klaganden, som uti dess sessionsrum inträdt, under det rätten varit sysselsatt, med protocollo-justering uti tvänne därstädes anhängige tvistemål, blifvit tillsagd att afträda, men; under återopande, att han hade vid Kämnersrätten varit tjenstgörande och ålagt tysthets-ed, vägrat att den erhållna tillsägelsen efterkomma, genom resolution den 25 sislidne Martii förklarar, det Kämnersrätten funne klaganden skyldig, under då förehalde göromål, från sessionsrummet afträda; så har Kongl. Maj:ts och Rikets Svea Hofrätt, hvarest klaganden öfver Kämnersrättens beslut besvär anförde, medelst utslag den 23 derpå följde April, icke funnit skäl att i samma beslut ändring göra; deruti ändring i underdån-

nighet sökes; hvaröfver Hofrätten blifvit hörd samt Kämnerrätten sig i underdånighet förklarad; med Kongl. Maj:ts Högsta Domstolsbeslutet. Gifvet Stockholms Slott den 14 November 1818.

Kongl. Maj:t har i Näder låtit sig föredragas dessa underdåniga besvär, men finner icke skäl vara anfördt, som kan verka ändring i Hofrättens öfverklagade utslag. Det vederbörande till underdånig efter rättelse länder.

CARL JOHAN.

(Sigill.)

O. J. LAGERHEIM

Tidens Lexicon.

(Forts. fr. N:o 71.)

Upfostran. Hvarje magtägande vill bruka människorna för sina afsigter; så säges det, och undantagen äro kanske få; ty huru mången är nog stor (nog narraktig, säger världen) att fullkomligt oegennyttigt arbeta på släktets förädling och vinst? Men — om vi nu antaga, att hvarje magtägande, hvarje statsförfattning syftar att göra människorna till sina verktyg; om detta är ädelt eller oädelt, om det är möjligt eller omöjligt — allt det vilja vi lemna derhän; ty gissningar och slutsatser vackla. Men det, som faller i ögonen och aldrig kan förvirras, är den frågan, och svaret på den frågan; hurdana söker den eller den att göra människorna, för att bruka dem till sina ändamål? Man må mena väl eller illa; utgången af ens beräkningar beror dock oftast på ett ungefär. Men medlen, med hvilka man arbetar för ändamålet, äro någon gång af den art, att de i sig sjelva utgöra något helt och stort, som står kvar och bär frukt, äfven om deras äsyftade verkan uteblifver. Sålunda har det vanvettiga forskandet efter konsten att göra guld utvecklat en mängd nyttiga sanningar, föranlett en mängd vigtiga upptäckter, dem kemien annars saknat. Guldmakarekonsten uteblef; men de medel, som för hennes sinnande användes, utgjorde en samme något oförgångligt godt. Också synes oftast på dessa medel, om man med allvar och oegennyttia söker något stort, eller om det är egoismen ensam, som arbetar.

Europa är deladt i två partier, af hvilka det ena påstår, att det andra söker anarki, revolutioner, oro etc., det andra åter säger om det förra, att det söker despotism, aristocrati, hopens för-

nedrände till djur. Hvem som har rätt, eller om någondera har det, må lemnas derhän; men intressant är att betrakta de medel, partierna bruka. Det ena yrkar en allmänt spridd uplysning, allmän undervisning, hvarigenom hvarje människa skall sättas i tillfälle att med egna ögon se och bedöma allt, hvad till allmänt intresse hörer. Det andra motarbetar allmän uplysning och bildning, såsom skadliga.

Om man också afser ifrån eller icke kan up-
täckta hvarderas yttersta ändamål, om man ock icke kan bedöma detta ändamåls nytta eller skadlighet; så kan man dock se medlet, som användes.

Kabinetter och folk. Någon ting, som man i allmänhet icke kan undgå att anmärka, är den olika väg, diplomatiken i sednare tider, eller rättare allt ifrån Franska revolutionens början, tagit, emot den väg, den gamla diplomatiken vandrade. Det fina, hvarigenom Ministrar narrade eller sökte narra Ministrar, har uphört; ty den tid har uphört, då kabinetterna utgjorde allt och folken aldrig gingo in i räkningen, utav blott såsom en död massa, ett siffer-tal, ett verktyg, hvars handterlighet det icke föll kabinetterna in att sätta i fråga. Hade man, genom öfvertalning eller bedrägeri eller andra medel, bragt ett lands kabinett på sin sida, så sade man, att man hade det landet att räkna på. Nu synas kabinetterna hafva förenat sig, och folket synas hafva äfven förenat sig. Fiskheten, Minister-skickligheten hafva vändt sig på ett annat håll.

(Forts. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Man har nästan inga nyare underrättelser från Turkiet eller om Turkarnes och Ryssarnas krigsrörelser. Från Moldauska gränsen heter det af d. 13 Januarii att Salih Paschas högkvarter blifvit förlagdt tillbaka till Fokschan i Walachiet. Turkarna synas vilja draga sig tillbaka bakom Donau och aldeles öfvergifva Moldau och Walachiet i hvilken sednare province i de första dagarna af Januarii ännu blott 4000 Turkar stodo. — Från Wien berättas, att Reis Effendis sista bekanta note af d. 2 Dec. blifvit d. 9 afgånd af Gen. Lützow från Constantinopel till Wien dit hon kommit d. 23, och åter d. 28 afgått till Petersburg, med en följande skrifvelse. Svar ifrån Petersburg kunde man först d. 30 Jan. hafva i Wien. — Enligt en Ne-

derländsk tidning reser Furst Kantakzeno, såsom sändebud från Congressen i Tripolizza, till ett Nordiskt Hof, för att för det samma framlägga Moreas och Grekelands närvarande belägenhet.

Till Morea hafva med ett fartyg från Frankrike afgått 40 Tyska samt 12 a 15 Franska officerare, under Gen. Normann (Ehrensels), som länge tjänt i Franska arméen och gjort nästan alla fälttågen.

Franska blad berätta från Mesolengi, att Grekerne i Tripolizza bygga en domkyrka, höljad af den h. Jungfrun af Amyktoa och ämnad till monumenter efter de nio Erkebiskopar och Biskopar samt de 600 såsom gisslan förvarade Greker, hvilka af Turkarne blifvit på förrädiskt sätt mördade.

Spanien. Gen. Romarate har öfvertagit styrelsen i Cadiz. Den fullkomligaste ordning rådde. Några personer (en prest, en l. d. Öfverste och guerillachef m. ll.) blefvo häktade. Imedlertid har Jauregui, i en address till Cortes, sagt, att lugnet torde blifva kort, i fall Konungen icke afskedade hela Ministären; och flera invånare skäckade sig kring Jaureguis hus, för att hindra honom att nedlägga embetet; men han stillade dem. Många förforo i sin olydnads-protest. De synas dock nu mera icke hafva något att påstå; af den gamla Ministären är ingen kvar vid embetet, utom Pellegrin, som litigt arbetar med Konungen. Vid Krigsministären äro chefer för sectionerna tillsatte. Det berättas, att de nya Ministrarne blifva definitivt tillsatta först då ertima Cortes's session är slutad, på det medlemmar ur dem må kunna väljas till Ministrar (hvilket constitutionen hindrar, så länge Cortes sitta). Man omtalar Sierra Pamblai såsom bestämd för financerna, Calafraza för Justitiä-ärenderna, Martinez de la Rosa för Inrikes ärenderna, Rovira för Sjö ärenderna.

Man har anmärkt, att lugnet i Cadiz var återställt och de af Konungen nämnda embetsmän mottagit styrelsen, redan innan Konungens beslut om Ministrarnas afsked var där bekant. Det visar sig, att upviglarnes parti varit ganska ringa; och folket tröttnade vid de dagliga utsväfningarna. Detta var det, som bringade folket till undergifvenhet. — I Valencia har åter varit ganska oroligt; milice och garnison fraterniserade. En mäng milicer arresterades, och därigenom återställdes lugnet nägorlunda. Dock såg sig ännu d. 12 Jan. en patrull tvungen att gifva eld.

I Barcelona, där Ministrarnes afsättning redan d. 16 var bekant, hade ordningen återkommit. Riego hade, åtföljd af civila och militära auctoriteter, likasom af en suite, d. 13 Jan. mönstrat

frupparna, ehuru han på iatet sätt hade updrag därtill. Han höll ett märkeligt tal, däri han på det ifrigaste upmanade till enighet och berömde det högsinta och mänskliga upförandet under sjukdomstiden. "Öfverallt, sade han bland annat, uprörer tvedrägtens ande alla bröst och bereder, under alla slags masquer, den hjältemodiga Spanska nationens undergång. Öfverallt märka vi de förfärliga verkningarna af deras outtröttliga och ondskefulla ränkor. Och ännu fans intet folk, bland hvilket deras skändliga frö icke burit frihetsmördande frukter! Men de hafva bedragit sig på de hjältemodiga Barcelonesarna." Efter en kort framställning af Catalonernas, Arragonernas och Valencianernas forna bedrifter, för att försvara sin frihet, tillägger han: "att sprida oenighet bland oss skola ej alla furier förmå, dem afgrunden kan utspy. Vårt oförgängliga valspråk skall vara: enighet! Lefve den! Lefve det fria Spanien! Lefve 1812 års constitution! Lefve vår faders religion! Lefve den constitutionelle Konungen! Lefve Barcelonas milice, garnison och invånare!" Därefter upläste han Konungens beslut om Ministrarnas afsättning, upmanade till fred, ordning och lugn, sade sig vara stolt att tillhöra dem, som varmast älskade constitutionen, men anmärkte, att om constitutionen föranledde evig oro, skulle invånarne ändtligen komma att hata och afsky den, i synnerhet i ett idogt land, såsom Catalonien, hvilket under beständiga oroligheter aldrig kunde komma till fretnad. Han förkunnade, att i nästa Cortes, där han är ledamot, vigtiga ärender till frihetens fördel skulle komma å bane. —

En Fransk tidning säger: Alla underrättelser från Andalusien omtala de uproriska auctoriteternas återgång till lydnad. Campoverdes marche är inställd. Frimurare-logerne hafva med stor framgång medverkat till försoning med hufvudstaden. Fråga är nu, om de af Cortes för ohörsama förklarade embetsmän verkligen komma att ställas för rätta. Det talas dock redan om en amnesti, hvarigenom Torrenos, Quirogas, Rosas m. fls parti på förhand skall försona Riegos, som man tror komma att få öfvervigt i Cortes. I Navarra äro de så kallade Royalisterna skingrade; Balda är fången, Santos Ladron och Villanueva flydda till Frankrike, där de, enligt en ultras-tidning, blott vänta på tillfälle och på Gen. Quesada, för att åter inbryta i Spanien, "för allt, såsom Vendeerne, fäkta för Konung och religion". Imedlertid synes Franska regeringen icke sinnad att understödja dem; ty 30 af dem ville smyga in i Spanien, men blefvo arresterade på gränsen. — En Spanjor har i en

Tysk tidning vederlagt det ryktet, att soldater gått öfver till insurgenterna. Det är endast prester och dagdrifvare, samt några få missledda landtmän, som deltagit i resningen.

Cortes hafva antagit några artiklar i criminallagen, enligt hvilka den, som afsäger sig katolska religionen, förlorar embeten och inkomster, ja nann af Spanjor, och den, som förstör eller begabbar saker, hörande till gudstjensten, straffas till lifvet.

Frankrike. Efter förfärligt bullersamma debatter, hafva de sex första artiklarne af det nya tryckfrihets-lagförslaget gått igenom. De ängående första artikeln äro redan kända. Angående den andra begynte öfverläggningarne hos de deputerade d. 26 Jan. Denna artikel bestämmer 3 månaders å 5 års fängelse, samt böter af 300 å 6000 Fr. (8000 voro af Utskottet föreslagna) för anfall mot Konungens värdighet och magt. Gen. Sébastiani ville hafva ordet constitutionella efter Konungen; Gen. Foy ordet förmligt framför anfall, och Kamrarnas jente Konungens. Utskottet hade återtagit sitt förslag till ändring; och, efter fluga debatter, blefvo alla föreslagna ändringar förkastade. Då Presidenten därpå ville framställa hela artikeln till omröstning, lemnade vänstra sidans ledamöter åter salen, och artikeln antogs enhälligt, hvarpå de liberale återkommo.

Tredje artikeln innehåller, att anfall mot de i Chartaus 5:te och 9:de artiklar garanterade rättigheter bestraffas med 1 månads å 3 års fängelse och 100 å 4000 Fr. böter. Gen. Demarçai ville hafva bort orden: 5:te och 9 Artiklarna, emedan man borde lugna köparne af nationalgods, hvilka i många departementer utgöra tre femtedelar af befolkningen. Han berättade flera exempel, att de gamla ägarne slitigt genomgräde prefectur-arkiverna, för att framdraga gamla anspråk. Grefve de Serre anmanade honom till ordning, hvilket åter högra sidan högt förebrådde honom, då han ej var Minister. De Serre förklarade sedan bestämt, att ingen anledning vore till fruktan i detta afseende, och att innehafvarne af nationalgods aldrig varit så säkra på sina rättigheters bevarande, som nu. Detta intygade äfven Cuvier, såsom en af de Kungliga Commissarierna. Alla föreslagna ändringar förkastades och tredje artikeln antogs.

D. 28 Jan. discuterades 4:de Artikeln: "Den som retar till hat mot Konungens regering, skall straffas med en månads å 4 års fängelse och 100 å 5000 Francs böter." Utskottet hade föreslagit det tillägg: detta städgaude kan ej göra ingrepp i dissenssionsfriheten eller i rättigheten att tulla mi-

nistrarnas handlingar; hvilket tillägg Darriens hade velat hafva utlemnadt, men en annan ändring införd, nemligen, i stället för Konungens regering, "representatif-regeringen, sådan som den är constituted genom Chartan." För detta förslag förklarade sig Gen. Foy, som bland annat sade: Man har i första artikeln på scandaleus och föräddiskt sätt utstrukt ordet constitutionella och låtit autorité du Roi stå ensam." Då skrek högra sidan förfärligt och Foy blef af Presidenten ordentligen manad till ordning; men Pres. hann icke sluta sin förebråelse, ty venstra sidan reste sig och genast äfven den högra. Man hörde blott förvirrade rop. Äntligen fick Presidenten ordet och bad F. förklara sig, men denne försvarade sitt uttryck. Slutligen, efter bullersamma upträden, antogs artikeln.

D. 29 förevar 5 Art., som utsätter 15 dagars å 2 års fängelse, samt 100 å 4000 Fr. böter för smädelse mot auctoriteter och domstolar. Utskottet hade föreslagit 150 å 5000 Fr. böter. Ultras ropade genast: "votering" och Utskotts-förslaget var i ögonblicket antaget, hvaröfver de liberale bitfert besvärade sig, efter som flera formaliteter följde. bland annat inga ministrar voro närvarande. Striden varade länge. Sjätte artikeln blef sedermera äfven antagen, hvilken handlar om offentlig skymfande af andliga och världsliga auctoriteter.

I väl underrättade cercler i Paris talas om oroligheter i vestra och södra delarna af riket. Man nämner Brast Rochelle, Toulon, där till och med manskapet vid en del af flottan skall hafva deltagit i oväsendet. Ingen ting närmare är dock känt om förhållandet.

Tyskland. D. 26 Januarii öppnade Konungen af Baiern, i egen person, landtdagen och höll ett långt vackert tal.

Stockholm. Genom nådigt beslut af d. 12 dennes, har Kongl. Majt funnit godt förordna, det de arrendatorer af Kungsgårdar och därunder lydande lägenheter, hvilka blifvit antyde att sina spannmåls-arrenden till Kronan för sistlidet år med penningar liqvidera, må, om de det ästunda, in natura vid närmaste Krono-magasin erlagga nämnde arrenden, så vida de, efter skedd anmälan hos Landsböfvingarna, inom d. 15 April sådant fullgöra. Härom har Magasin-Directionen blifvit genom nådigt bref förständigad.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

Från Stockholm.

Måndagen d. 18 Februarii.

Om Universiteternas jurisdiction.

(Forts. fr. N:o 71)

Att utveckla halten af Consistorii historiska framställning, till vederläggande af Comitèens påståenden, vore här för vidlyftigt. Detta, som egentligen icke rörer hufvudfrågan (om akademiska jurisdictionen numera är nyttig och nödvändig) blifver kånhandad någon gång ämne för en särskild afhandling. I förbigående torde man dock få anmärka, att Consistorii alla bemödanden och klagomål oaktrade, de i medeltiden stiftade universiteter ändock grunda sig på skrå-principer och äro corporationer, efter hvilkas mönster de sednare stiftade bildat sig. Att de härstamma från mörkrets och våldets tidehvarf, förefaller Consistorium vara en så hård förebräelse, att den blott behöfver, med harmens ton, uprepas, för att framstå i hela sin orimlighet. Ty Consistorium slutar däraf, att universiteterna, i händelse förebräelsen vore sann, svärligen kunnat vara säten för vetenskaper och konster eller bidra till odlingens fortgång. Men då det nu är allmänt erkändt, att universiteterna verkligen bidragit till vetenskapernas och odlingens fortgång; så måste slutsatsen blifva, att det ursprung, den första och ännu icke allagda form, Comitèen velat påhörda dem, icke äro sant framställda. Detta sätt att argumentera är icke ovanligt. Man har ju många exempel på advocater, som med framgång användt det, vid försvar för anklagade. "Min vandel, mina tänkesätt äro kända för redliga; jag har varit nyttig, jag har gjort det, jag har gjort det — således kan jag icke eller vara saker till det i frågavarande". Detta låter, detta öfvertalar någon gång en domare, som icke riktigt är på sin vakt; men det är och förblifver ändock aldrig mer än ett slags sannolikhet. Och ännu falskare är den slutsatsen, att en inrättning är till alla delar god, därför att hon lyckats att frambringa goda verkningar; att hon alltid är god och ändamålsenlig, därför att hon en gång varit det. Statsförfattningar, lagar hafva undergått beständiga förändringar, och måst göra det, allt efter tidernas och bildningens förändrade skick. De gamla lagarne passa lika litet för de nya tiderna, som de

nya lagarne skolat passa för de gamla tiderna. Om man framlägger skäl, som bevisa denna sats, lär man väl således, enligt Consistorii tanka, smäda endera? Lagar skola dock finnas i hvarje tid; och undervisnings-anstalter äro nödvändiga lika väl nu som förr. Detta är Comitèens uttryckliga mening; men Consistorium, förblindadt (i fall man vågar så säga om en så uplyst corps) af en oförklarlig ilska, har påbördat Comitèen den mening, att universiteterna, "om hvilka man, efter allt hvad Comitèen sagt, har svårt att begripa, det de någonsin kunnat vara säten för vetenskaper och konster, allt ifrån uplysningens egentliga dagning, endast genom en allmän glömska synas blifvit kvarlemnade, att fortvegetera i sitt gothiska barbari." Om vi rätt förstått Comitèens mening, är den icke, att universiteterna blifvit kvarlemnade af glömska, utan att några föräldrade inrättningar vid dem blifvit kvarlemnade, att fortvegetera. Comitèen synes ganska väl begripa, både att universiteterna förr varit och ännu äro säten för vetenskaper och konster, men icke hvarföre all rost, som vidlåder dem från fordna tider, måste bibehållas, i fall denna rost ock vore lemningar efter hakar och band, hvilkas ämne då var ett fast jern. Om universiteterna, äfven med denna rost, utträttat lofvärda ting, så är mer än troligt, att de utan den skola utträtta lika mycket godt, om ej mer.

Hvarföre har Consistorium öfver allt missförstått och med så mycken ilska bemött Comitèens förslag? Hvarföre har Cons, ansett det för ett bemödande att göra universitetet förfång? Äro de män, som utgöra Consistorium, icke vältänkande, toleranta, vid anständig discussion vanda män? Och då man måste bejaka detta, huru kommer det sig då, att de af en så föga lofvärd känsla låtit förleda sig till utfall, till advocatoriska utfall mot andra, hvilkas nit för universitetets väl och ära de måste erkänna? Om desse missförstått medlen, så kunna de vederläggas. Kan detta ej ske utan personlig ifver? — Orsaken måste ligga i sjellva universitetets inrättning, i corporationens sammansättning.

Då Kongl. Maj:t remitterade Comitèens utlåtande till Upsala Professorers förklaring, skedde det väl af den anledning, att de, såsom uplysta och om förhållandet nära underrättade medborgare,

skulle lemna sina uplysningar och betänkanden, men icke att de ansågos vara parter, hvilka borde försvara sin rätt. Men att de ändock såsom passionerade parter yttrat sig, det kommer just af inrättningen; och ingen ting bevisar kanske starkare nödvändigheten af en reform, än just denna Consistorii förklaring, som på det frappantaste sätt förräder en ännu oförstörd corporations-anda. Och sådan anda kommer af lagar och af läge i samhället. Om man ock icke ville tro, att hvarje särskild ledamot, som nu yttrat sig så, skulle, med sin uplysning och sin filosofi, hafva yttrat sig annorlunda, om han icke varit intagen i corporationen och om han yttrat sig, fri från alla dess band; så bör man dock vara öfvertygad, att, om han än hyst samma öfvertygelse som nu, skulle han dock hafva utan ilska, utan tecken till personlig förolämpning, sagt sin mening.

Hvarifrån denna ifriga corporations-anda härleder sig, har Comitén så väl utredt, att man svårigen kan något tillägga. Denna anda är det onda, som vidlådar universiteterna från deras medeltidsorganisation. Att han icke utträtt mera ondt, bevisar, huru mycket verkligen godt ändock ligger till grund för hela universitets-inrättningen. Om han hos oss blifvit lika fullkomligt bibehållen som i England, hade vi fått röna samma fördärliga verkningar som där, att nemligen tidens bildning gått förbi universiteterna, att de stått kvar i hela det gothiska barbariet, med sin tusende-åriga filosofi, under det den oberoende bildningen fortgått bredvid dem. Men om rosten icke varit så djup på våra universiteter, följer dock icke däraf, att den bör bibehållas.

Det var en tid, då vetenskapernas republik var mera inskränkt än nu då den i allmänna lifvet föraktades och måste sluta sig inom vissa tränga rum, hvarifrån den icke förmådde att tränga in i den vanliga världen. Denna tid är förbi; hela den uplysta världen har blifvit ett stort universitet. De små enkom inrättade äro dock lika nödvändiga, såsom det storas förgårdar. Men man behöfver icke begripa mycket, för att begripa, det de nu hafva en helt annan betydelse, än då de stiftades; de måste nu närmare sluta sig intill den stora skolan, den lefvande och handlande världen, samhället; annars stadna de i opposition mot det, förlora sitt anseende och inflytande, isolera sig, gripas af afundens och ilskans anda och bedraga nationens hopp. Det abstract vetenskapliga forskandet har nog tendens till afsöndring; därför måste vetenskaps-iddaren af hvarje annat förhållande påminnas, att han sammanhänger med något, som

kallas stat. Det är icke en fördel det är ett ondt; man förfäktar, då man strider för afsöndrings-principen. Förstode man sin egen samma fördel, företoge man visst icke denna strid. Men en olycka vid allt privilegieradt corporationsväsende är, att privilegierne försvaras, utan någon klar öfvertygelse om deras fördelaktighet, men blott af en instinkt, att ingen ting bör aträdas af hvad man har.

Tryggt kan man påstå, att jurisdictionen numera icke är någon fördel för universiteterna, eller att någon i sakens natur och analogier grundad rättighet till dylik jurisdiction icke finnes. Comiténs bevis för denna sats synas oss icke kunna vederläggas. De till Akademiska staten hörande personer, kunna med lika trygghet, som hvarje annan medborgare, vänta lagens beskydd under de vanliga domstolarna. Den grundsatsen, att hvar och en skall dömas af sina likar, har af Consistorium blifvit vänd till så besynnerliga resultater, som man någonsin kan vända en sats. Han äger alldeles icke rum för alla medborgare, och kan aldrig göra det, i fall man vill tyda honom därhän, att hvar och en skall dömas endast af dem, som med honom hafva samma yrke, lefnadssätt och hemseder. Då skulle hvarje tjuf kunna göra anspråk på att dömas endast af tjufvar; ty ingen känner bättre hans hemseder och yrke. Nej, meningen kan ej vara, och är icke, på något ställe annan än den, att medborgaren skall dömas af fria män, som med honom hafva likhet inför lagen. Så är meningen fattad vid våra landtdomstolar, där nämnden blott består af en folkklass, men ändock dömer alla andra; så i Adels privilegium att dömas i första instans af Hofrätt, hvilken kan vara sammansatt endast af ofrälse ledamöter. I fråga om underdomstolarna på landet, plågar sig Consistorium för att komma till det resultat, att endast likar döma likar, men kan icke komma längre, än att nämnden är tagen bland den folkklass, som utgör pluraliteten af invånarna. Användom samma grund, och vi skola komma till den slutsats, att akademiska staten skall dömas af borgerskapets domstol i universitets-staden; ty borgerskapet utgör där pluraliteten. Sjelfva stadsdomstolarna äro icke öfver allt sammansatta af en borgerlig nämnd. I de större städerna bestå domstolarna, i synnerhet criminal-domstolarna, af juridiska embetsmän. I Sverige finnes således platt ingen grundsats, som bjuder, åtminstone i så vidsträckt mening som Consistorium påstår, att man endast skall dömas af sina likar; endast fel eller brott i tjänsten gifva, i vissa fall, detta privilegium — och för de Akademiska

lärarne har hju Comitéen föreslagit bibehållande af detta privilegium. Vi hafva här i Sverige, allt ifrån de andeliga domstolarnes afskaffande, icke haft begrepp om dom. af så strängt begränsad nämnd; och icke ens i främmande länder, där jury-inrättningen bibehållit sig mest oförändrad, har man den innesluten inom så tränga gränser. I England t. ex. är det endast Peererne, som ännu oafkortadt njuta sitt privilegium. Hvarje ofrälse, af hvad stånd och yrke som häldst, Peerers söner och bröder, prester, borgare, bönder, alla dömas af samma domstol och samma jury, tagen bland hela Grefskapets sjelfägande allmoge.

(Forts. c. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Sedan de sista underrättelser, vi meddelat, har ingen nyhet af särdeles vikt rörande de Grekiska angelägenheterna ingått. Journal de Paris berättar från Constantinopel, att det, oaktadt alla Divanens löften och Lord Strangfords bemedlande, icke lyckats att förskaffa betalning åt de Ryska, Österrikiska, Italienska och andre köpmän, hvilkas laddningar Porten tillägnat sig. Det fartyg, som H. v. Normann i Marseille befraktat, är en ganska skön brigg af 4 kanoner. De fleste militärerne vid denna expedition bestå af Tyskar. Ibland dem befinner sig Ingenieur Capitaine Michaelis, som medtager en fullständig lithographisk och geometrisk apparat, kartor, tuber o. s. v. Af vapen finnes om bord på detta skepp 160 hässor, 20 sablar och 20 par pistoler, 40 patroner för hvarje gevär och 10,000 hässlintor. Gen. Normann emottogs öfver allt med kärlek och aktning, hvarvid de där befintliga Greker i synnerhet utmärkte sig. Bland desse sednare voro äfven några, hvilka förr tjänt såsom officerare i Rysk tjänst. De vänta ett fartyg, som blifvit befraktadt i Holland med 20 kanoner, 5000 skjutgevär och 12000 sablar, att gå till Grekeland.

Från Argos skrifer man under d. 15 (27) Dec., att allt var där lif och rörelse. Alla fullmäktige från det fria Grekeland voro där nu tillsammans, från Morea, Thessalien, Epiros och från alla öar, som afkastat öket. Hvarje stad eller provinns har sändt trenne, och med förnndran såg man tre Mohamedaner däribland nemligen fullmäktige från Ali, hvilken icke begär mindre del i förbundet. Men såsom ännu lång tid måste förflyta, innan man kan förena sig öfver en allmän författ-

ning, har man uprättat en interiurs-regering; och utropat Furst Dem. Ypsilanti såsom President för densamma. För att stöta tillsammans med den tappre försvararen af Thermopylerne, Odysseus, som å nyo hvarje gång tillbakalagit Turkarne, då de sökt tränga genom Isthmen in i Peleponesos, har nu Gen. Kolokothron dragit sig med 6000 Spartaner till just dessa samma Thermopyler, som evigt skola blifva deras store förfäders minnesvärd.

Enligt underrättelser från Corfu skall Ali Pascha från Janina hafva brutit fram ur sin obetvingeligaste fästning, sedan Chorschid Pascha af Grekerne blifvit hotad i ryggen och ryckt fram ända till Kusani, fem timmars väg från Janina. Det sedan flera är tillbaka ophörligt förkunnade tillintetgörandet af denne fruktansvärde man tyckes således höra till fabelernas rike. — Från Moldauiska gränsen berättar man såsom säkert, att Salih Pascha, befälhafvare för turkiska magten i Moldau, nu mera verkligen förlagt sitt hufvudquarterm från Jassy tillbaka till Fokschani. Turkarne draga sin styrka till Donau. De flyktade Bojarerne vända till en del åter, men med klappande hjertan, emedan de förutse stora faror. Till Widdin anlända dagligen truppafdelningar, som komma från Moldau och Walachiet, hvaribland äro 32 och 35:te Janitschar-orterna, begge likväl ganska ofallständige. De försälja till låga priser röfvade guld- och silfversaker, klädespersedlar o. s. v., hvarföre de ook örföljas af mäklare utaf alla nationer. Denna handel gaf anledning till oroliga upträden; Paschan befälte därför de handlande att begifva sig utom staden. En sieman från Porten fordrar af Paschan, att alla tjänstbare umbärlige trupper skola inställa sig, för att med forcerad marche begifva sig öfver Macedonien och Thessalien till Morea, att utrota de dervarande insurgenterne. För att upfylla denna befallning, har Paschan straxt befallt en corps af 5000 man hålla sig färdig till afmarche. Från Serbien afhöras icke mer några oroande rörelser.

På Malta blefvo i Januari månad ännu strängare mått och steg vidtagne till uprätthållande af neutraliteten mot Turkar och Greker; ibland annat förbjöds utförseln af kanonkrut, hvaraf på ön finnes nära 3000 fat.

Spanjen. Af det manifest, hvilket General Jauregui, sedan han aflemnat befälet i Cadiz, utgaf till rättfärdigande af sitt förhållande, vilje vi endast anföra följande ställe; "Cadiz's invånare hafva ändtligen hörsammat, men de böra vänta, att Cortas skola försvara hvad de afkunnat, och påskynda denna ministèrs fall, hvars tillvarelse är ett ofönligt elände, och som ådragit sig den lagstiftande

magtens formliga ogillande. Endast på detta sätt kunna de lidanden sluta, som trycka fäderneslandet. Cadiz's valspråk är: lydnad för Cortes, hörsamhet för Konungen, hat åt ministären. Representera Cortes den allmänna viljan, skola de instämma i detta sista rop. Äro de fosterlandets fäder, skola de bemöda sig att afvända det allmännas undergång; och denna undergång skall oundvikligen inträffa, om ministären icke störtas. Uti sin sista address till Congressen kallar han Cadiz-partiet, hvilket han så ifrigt och varmt förfäktar, författningens Puritaner. Insurgent-anföraren Huezala från Biscaya nämnde sig i sina proclamationer såsom stående under den bekanta längesedan till Frankrike flyktade Gen. Eguia. Det är likväl alldeles icke sannolikt, att denne sednare därom haft någon kännedom. Sinnesspänningen hos invånarne i Pamplona har stigit till det högsta, sedan en undersökning där blifvit börjad öfver ursprunget till upståndet i Navarra, under ledning af en ganska constitutionel officerare. Under d. 12 Jan. skrifer man från Barcelona, att stark köld inträffat efter rägnvädret, och att inga sjuke af gula febern mera finnas. D. 17 Jan. afgaf den öfver Gen. Jaureguis adresser utnämnda special commitéen sin berättelse, Commitéens pluralitet hade varit af den tanken, att ingen grund var för handen till ändring af Cortes's redan förrtagna beslut rörande denna sak, och att man borde låta regeringen handla.

Den 19 var liflig debatt öfver denna berättelse, i synnerhet äfven öfver Jaureguis sista skrivelser till Cortes. Den hos Comitéens pluralitet gällande mening förkastades; minoretetens däremot blef antagen, och med 60 röster mot 40 beslutet, att skäl förevar till anklagelse inför rätta emot Brigadieren Jauregui, och att han borde sättas i anklagelse-tillstånd. Starkast talte Gref Torreno emot händelserna i Andalusien och understöddes af H.r Martinez de la Rosa, emot H.rr Calatrava, Palarea, Vadillo och flere. Den i Ciudadreal, Cordova, Granada och andra Andalusiska städer uphåddade militien har blifvit hemförlöfvad. — En i förgår ankommen courier från Sevilla, som lemnat denna stad d. 16 Jan., medför den underrättelse, att nya oroligheter där utbrustit d. 15 om aftonen. Straxt efter en couriers ankomst från regeringen, församlade sig flere människor framför den nya General-Capitainens D. Salv. Sebastians hus och bådo honom, att meddela de undfångna depecherna, hvilket han bestämdt vägrade. Derpå utbrödde sig det rykte, att han gifvit befallning att gifva eld på folket. Stadsrådet kom tillsammans, och Generalen upfordrades af Commissarier från folket och

regimenterna, att nedlägga befälet i Mariscal de campo, D. Carlo Gonzalez Barcenas händer. Denne utfärdade d. 16 en proclamation, för att tacka soldaterna, att de understödt folkets fordringar och visat enahanda tänkesätt. — Enligt andra underrättelser måste General Sebastian efter långt motstånd meddela folket de erhållna depecherna och gå in på Brigadieren Barcenas utnämmande. Vid courierens afgång var allt stilla.

Den nye General-Capitainen i Cadiz, Hr. Romarate, yrkar ännu alltid hos Cortes fullkomlig förändring af den gamla ministären. Allt var lugnt i Cadiz d. 16 Jan. Man utspredde imedertid i elak afsigt, så väl der, som i hela Andalusien, det rykte, att upprättandet af ett Öfverhus och andra modificationer af Statsförfattningen voro i verket. Cortes hålla hemliga sessioner; man tror, att de röra ultramarinska angelägenheterna, och att Statsrådet tillstyrkt anropandet af en stor makts bemiddling. Då den 15 Febr., på hvilken dag de nya Cortes's första förberedande session äger rum, nalkas med stora steg, trodde man, att de ertima skulle sluta sina sessioner den 28 Jan.; men man förnimmer, att de skola fortsätta sina arbeten till den 12 Febr. Ex-Krigsministern Salvador har åter tillträdit sin Injunction såsom Chef för arméens Generalstab. Ex-Finans-Ministern Vallejo kommer såsom landshöfding till Catalonien.

Frankrike. Hvad man har att vänta, rörande tidningspolitisen, efter det utlåtande, de deputerades Comité derom afgifvit genom H.r de Martignac, låter sluta sig af följande ställe i samma utlåtande:

”De orden i lagförslaget: En tidnings allmänna anda och tendens, äro visserligen obestämda; det har redan blifvit sagdt, skall ännu sägas, och i sanning icke utan grund. Men just detta obestämda skall grundlägga lagens hela styrka och nödvändighet.” Den tillsats, de deputerades comité har gjort vid 4. Art. af förslaget till tryckfrihetslagen, att bedömandet och granskningen af ministrarnes handlingar derigenom icke skulle inskränkas, har af de deputerade blifvit antagen.

På denna tidning kan, för detta år, i Deléen & Co.s bokläda, prenumereras med 3 R:d 16 sk. b.co. I landsorterna blifver priset (inberäknade arfvoden till Postverket och afgift till Kronan) 5 R:d 40 sk.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

Från Stockholm.

Thorsdagen d. 21 Februarii.

Om Universiteternas jurisdiction.

(Forts. fr. N:o 85.)

Consistorii hela, med så mycken konst och dialektik upställda deduction om detta ämne sammanfaller således till en advocature, som vid första allvarsamma skärskådande försvinner i rök, till ett ihåligt bemödande att systematisera. Det finnes en mängd analogier, hvaraf man kan göra skenfagra systemer, men som icke hålla stånd inför det enkla, oförvillade förståndet. De skäl, som under medeltiden funnos för de privilegierade domstolarna, finnas icke mer. Detta behöfver ej strängare bevisas, än Comitöen gjort.

Hvad Consistorium menar med det faderliga sinnet, hvarmed ransakning skall föras och dom fällas, torde förlätas oss, att vi icke förstå. Oss förekommer det blott såsom en fras. Lagen har och bör hafva samma sinne mot alla medborgare. Allt straff är ämnadt till förbättring och får ingalunda taga karakteren af hämnd. Barn finnas vid universiteterna, och barn finnas öfver allt. Mot dem, ehvar de finnas, har lagen mildare och mera faderliga stadganden, dem en Kämnarsrätt i Upsala visserligen icke lär skärpa. Härutinnan kan Consistorium således vara obekymradt; och hvarföre män skola, där mer än annorstädes, vara barn, förstår man icke, om man icke antager den orimliga tron, att vetenskapernas idkande skall förlänga barndomen och göra de studerande mera okunniga om lagen eller mera ursäktliga, då de öfverträda den, än hvar och en annan är. Denna tro vore icke hedrande för musernas söner; och imedlertid är hon det enda, man med skäl kan anföra för bibehållande af det faderliga äfven i ransakning och dom öfver brottmål. — Att det är genom sinnelaget och andan, som den studerande ungdomen ännu mest sammanhänger med staten, lär väl skola betyda, att denna ungdom icke är egentliga medborgare, underkastade samma pligter, onera och ansvarighet som andra. Men detta just måste, efter all sund slutkonst, föranleda, att ungdomen genom sinnelaget och andan mindre sammanhänger med staten. All stat i staten, all corporation har den verkan, att det stora sam-

hället och dess interessen blifva mera främmande för corporationens medlemmar, hvilka hafva sitt eget underordnade interesse att förfakta och värda; likasom, i Werners Tragedi, Hans Fugger säger: "För oss må man gärna bränna Luthier, blott vi få njuta våra fri- och rättigheter oförkränkta". Detta kallas den ägta corporations-egoismen, som just retar till "fiendtlig riktning mot auctoritet i allmänhet", hvilket däremot aldrig blifver en verkan af vanan att lyda allmänna auctoriteter.

Ytterst märkvärdigt är Consistorii raisonnement (sit venia verbo) om domstolarnas och lagskipningens enhet. Att lagen icke kan förutse alla fall och domstolen icke blifva en automat, är visserligen sant; detta bevisar dock blott, att många brott blifva ostraffade, men ingalunda att godtycke eller framletande af uppsåt, såsom Consistorium vill, måste införas i lagskipningen. Äfven den strängast begränsade jury måste hålla sig efter lag; annars blir han en graf för all rättvisa; och hans stora förtjänst är den, att han kan följa lagen med mera frihet för personliga passioner och människofruktan, än den beständige embetsmannen någon gång är utsatt för. Jury-inrättningen gör det möjligt att uprätthålla lagar och rättvisa i ett land, äfven om dess regering en gång blefve så fördärfvad, att inga andra än skurkar eller dumhufvuden sattes till domare. Jury är en länk i den kedja, som utgör en organisk stat, det vill säga en stat, hvars hela styrelse icke är centraliserad, såsom det heter i Frankrike (där, enligt en representants uttryck, ett Kungligt ombud sopar gatorna), utan till stor del omedelbart utgår från folket. Men jury är just motsatsen mot privilegierade domstolar, hvilka hufvudsakligen trifvas ihop med centraliseringen, embetsmannas-öfvervigten. Där dessa råda, älskar man godtycke i lagskipningen, forskand det efter uppsåt. Om man där talar om att dömas af likar, menas dock egentligen förmän; och ingenstädes finnes en lagskipning så stridande mot, så till sitt innersta väsende oförenlig med sann nämnd-dom. Just denna vill göra domstolen till en automat, som för hvarje fall "framväser de enda lämpliga bokstälvorna af lagen" — säkerligen det önskansvärdaste ideal af en ägta oberoende lagskipning. Hvad som däremot har en gifven

tendens till motsatsen, till godtycke, är dom af förmän, af dem, som äro vande att meddela directa, för tillfället lämpliga föreskrifter, att bland sina underlydande hafva gunstlingar eller föremål för ovilja. De måste få en böjelse att döma efter förut fattade intryck, efter considerationer, hvilket vill säga något helt annat, än att söka uplysning och ledning ur kändedomen om den för rätta ställes förra vändel. Automat-idéen kan således icke fås af dem, som förkäfva särskilda, privilegierade domstolar. I stället att sträfva till denna idé, sträfva de däremot.

Den, som fattar detta, inser också, att, om Comitén, såsom Consistorium säger, anser staten hafva gjort nog, då han "sörjt för att en kraftig lagskipning finnes, d. v. s. att för hvarje tvist kan fås en dom och verkställighet däraf", har Comitén äfven, just genom yrkandet på domstolarnas enhet och de särskildas uphåfvande, velat tillväga bringa, "att all dom blir så rättvis som möjligt". Vi hafva redan sett, huru ihåligt Consistorii sätt att raisonnera är, i fråga om "den satsen, att hvarje medborgareklass skall underkastas ransakning endast inför sina likar," och huru Cons. tagit nämndinrättningen alldeles om bakfoten. Också kan man af dess premisser vänta så besynnerliga resultater, som t. ex. att det ej vore mera principlöst att ställa en stads borgerskap under en häradsrätt eller ett härad under en stadsrätt, än att ställa Akademien under en stadsrätt eller en häradsrätt. Orimligheten af någondera bland dessa åtgärder kan man just icke finna; och exempel kunna visas på städer, som verkligen stått under landsrätt, ehuru det är en stor skillnad på de författningar, som skola följjas, och de åtgärder, som skola vidtagas, i fråga om land och stad. Det finnes olika landsrätt och stadsrätt; arf. testamenten, bordsfrågor behandlas mycket olika enligt båda dessa. Rättegångar om jordatvister, stängselskyldighet och dylikt äro af en helt annan natur än t. ex. växeltvister, stads-police o. s. v. En grund är således verkligen tänkbar, hvarföre olika auctoriteter finnas för judiciella och police-mål i stad och på land. Men ingen sådan grund finnes, hvarföre ett universitet skulle, i mål som behandlas efter allmän lag, hafva ett eget forum, skildt från den stads, där universitetet är beläget. Ty man besinne blott, att fråga icke är eller varit om andra mål än dem, som aldrig kunna angå universitetet såsom universitet eller dess medlemmar såsom sådana, utan blott om sådana, där allmän lag tillämpas lika på alla. Ett brott begånget eller en afhandling gjord inom universitets-staden bedömes efter samma lagar och former,

hvem det ock må angå. En Student, en Professor, en Borgare, en Gesäll dömas lika; och den grund till olikhet, som finnes mellan stadsrätt och landsrätt finnes alldeles icke mellan universitets-rätt och stadsrätt. Så snart fråga däremot blifver om olika lagar, om bedömande af universitetets lärda saker, af lärares och lärjungars förhållande till hvarandra, af lärarnes embets-förvaltning, har ingen, oss veterligen, velat lägga universitetet under stads-auctoriteterna. Ty man har noga skilt mellan de akademiska medborgarnes pligter och rättigheter, såsom sådana och såsom blott statsborgare, uppehållande sig på en gifven ort.

Ett fadersvälde måste dock finnas, där så många från sina föräldrar skilda barn vistas; men detta bör icke sträcka sig till sådana mål, där en annans rätt är antastad och kan försummas af den milde fadren, eller till personer, som genom sin ålder kommit från behofvet af förmyndare. Låt Consistorium Academicum inträda i alla en faders rättigheter; men till dem hör icke domsrätt. Låt det biträda barnen, då de behöfva en faders biträde; låt det utöfva den åt fadren i lagen förbehållna rättighet att sjelf aga sitt öfvermaga barn. Men en fader har domsrätt blott inom sitt hus och i ordningsmål där; han dömer mellan sina barn; och Upsala Borgerökap lærer icke vilja räkna sig som Consistorii Academici barn eller pupiller. Närtvisten går utomhus och fråga blir om rätt mellan en akademisk medborgare och en, som icke är det, då uphörer fadersväldet, lika som det uphörer äfven inomhus, då ett brott af svårare beskaffenhet kräfver lagens åtgärd.

Consistorii vidlyftiga, men något förvirrade, afhandling om naturen af police i allmänhet innehåller några ganska sunda satser, angående local- eller municipal-styrelsen i allmänhet, men en falsk tillämpning på polisen vid universitetet. Vi hafva redan en gång i denna artikel yttrat oss, att i många andra städer finnas offentliga inrättningar och samfund, hvilka, med lika skäl som ett universitet, skulle kunna yrka ej blott deltagande i stadens styrelse, utan ock en egen policemagt bredvid (d. v. s. nästan alltid i collision med) stadens, i fall de af Consistorium anförda grunder vore ovedersägliga. Må man blott noga skilja det, som vi i allmänhet vant oss att kalla police, från det, som lagen kallar ekonomie- och politienal — hvilken distinctiou Consistorium öfversett och därigenom råkat i ofvannämnde förvirring; — må man icke förgäta, att allt stadgande i frågor, där allmän lag och författningar bestämdt stadgat, bör vara local-auctoriteter förbjudet, och det återstående, det en-

da af lagen erkända, af polioen skall ej vidare vara en stötesten, hvarpå besynnerliga systemer kunna byggas. Man skall lätt inse, att politiemål böra skötas af stadsstyrelsen, lika väl i Upsala och Lund som i hvarje annan stad, där offentliga inrättningar och corporationer finnas och hafva egendom.

(Slut o. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Den af Reis Effendi till Lord Strangford d. 2 Dec. afgifna note är ingalunda i så fredlig och eftergifven ton, som först berättades. Den finnes nu i hela dess vidd intagen i tidningarna och innehåller hufvudsakligen: Porten har den största vänskap för "sin förnämsta och tillgifnaste vän England", och har alltid bokstafligen uppfyllt sina fördrag med Ryssland. Denna magt har däremot icke velat upfylla den nödvändigaste punkten, flyktingarnas utleverering. Grekernas resning fortsar och måste kufvas. Till den ändan är nödigt, att Turkiska trapparne ej lemna Moldau och Walachiet, som, i sådant fall, genast blefve uprorers skådeplats. "Säkert synes, att Rysslands framställning af detta arroganta vilkor är att förskaffa sig en vikt i Europa, då det genomdrifver sin vilja". Men detta vilkor kan just blifva anledning till störande af det lugn, man önskar återställa. Allt, hvad Porten, för Engelska hofvets skuld, kan göra, är att uppskjuta sina rättmätiga anspråk på dessa flyktingar. Furstendömena kunna ej utrymmas, eller nya Hospodarer där nämnas, förr än uproret är dämpadt; och Ryssland handlar mot folk- och stats-rätten, om det påyrkar en punkt, som så strider mot Portens stats-inrättning. Furstendömena kunna ju förvaltas af Turkiska embetsmän och besättas endast af de till röfvares kufvande nödiga trupper, den inre styrelsen anförtros Greker, såsom de tillsatta Kaimakams äro, men den fullkomliga utrymningen och Furstars utnämning för det näryrande uppskjutas. Efter uprorers dämpande skall kyrkonas återställande "tillåtas, så vidt lagen medgifver". (Detta "tillåtas" bör väl ej tillfredsställa Rysslands anspråk; men Sultan lär ej hafva vågat gå längre, för att ej förbittra Janitsharerna.) Religions-öfningen får vara fri, såsom alltid. Eburnu sammansvärjningen ar allmän, har dock Porten hållit sig och skall hålla sig endast efter skenet och beskyddar dem, som ej ossentligt deltagit i resningen. "Detta är allmänt bekant".

Sådant är innehållet af detta statspapper. I London vill man veta, att Ryska kabinetet gått in på Turkarnas fordringar, nästan utan modificationer, samt att två deputerade Greker, som rest från Odessa till Petersburg, fått befallning att vända tillbaka. Rykten från Wien säga, att f. d. Hospodaren Furst Michael Suzzo måst lemna Kischenew, utan att man visste, hvart han tagit vägen; att flera Hetairist-chefer (Pentedeka, Wassili, Skuphas, Manos m. fl.) blifvit häktade och insatta på fästningar; att 7000 i Bessarabien vistande Grekiska, Walachiska o. a. flyktingar blifvit, på ordres från Petersburg, afförda ur provinsen till det inre af riket. Dessa berättelser bekräftas af flera bref från Kischenew och skola härröra af ofvannämnde note, emedan Ryska regeringen velat, genom flyktingarnes allägnande från gränsen, stilla Portens farhågor.

Andra underrättelser framställa förhållandet på ett alldeles motsatt sätt. Den note, Reis Effendi afgaf på samma tid till Gr. Lützow, som den till Lord Strangford, skall icke hafva gjort något angenämt intryck vid Petersburgska hofvet och ej blifvit erkänd såsom nöjaktig, emedan den synes vara en höflig undanflykt. Fiendtligheterne torde dock icke komma att begynna före våren, efter som Moldau och Walachiet, hvilka blifva den första krigs-theatren, icke kunna underhålla en stor armée, sedan Turkarne, vid sitt återtag, medtaga allt och göra landet till en ödemark. — Från Italien berättas, att Walachernas Erkebiskop i Ungern, Ignatius, en af Grekerna högt älskad man, som vistas i Pisa, fått bref från Grefve Capodistria, hvarpå han beslutit återgå till sina landsmän, eller kanske snarare till Morea. Han hade likväl alltid yttrat, att han ej förr skulle återse fäderneslandet, än Kejs. Alexanders trupper upbröte mot Turkarna. Man slutar således, att brefvet innehöll underrättelse om krigets snara utbrott. — En Engelsk tidning påstår sig hafva från ganska hög sagesman, att Stor-Furst Constantin är ämnad till Konung i Grekland och Constantinopel till hans hufvudstad. I sådant fall lär kriget mot Turkarna icke vara tvifvel underkastadt — så vida den Engelska avis-skrifvarens kunskap icke snarare är det.

Grekernas sak står i Morea och Epirus rätt väl. Chorschid (såsom redan bekant är) har blifvit tvungen att uphäfva belägringen för Janina, hvarpå Ali följt honom i hälarne och framträngt ända till Metzovo. Efter Turkarnas afslög utbrasto resningar öfver allt. Pharsala intogs af Grekerna med stormande hand; 60 Hydriotfartyg visade sig i Kassandra-viken,

Spanien. I Madrid skall Konungens dröjsmål med Pelegrins afskedande hafva förorsakat bekymmer. Äfven sågs ogärna, att befallning afgått till auctoriteterna om de exalterades häktande och lagförande i Andalusien under det amnesti var förkunnad factionisterna i Navarra. Dessa äro också fullkomligt skingrade. Deras anförars arrestering skedde väl af spanska trupper; men Franska auctoriteterna bidrogo. Äfven Juanito skall sedan hafva blifvit gripen. I Barcelona gifves den ena glädjefästen efter den andra, till Riego ära. Något buller upstod först, då en courier från regeringen medförde underrättelsen om ministerförändringen. Folket ville ej tro den; men snart kom allmänna posten och skingrade tvifvelsmålen. Man är öfvertygad, att constitutionens fiender utspridd de rykten, som föranelde tviflet och oroligheterna. På dylika företag saknas icke exempel. Sälunda hade i Siguenza en fana blifvit uppsatt, natten till d. 17 Jan., med påskrift: "Leve republiken! leve Kejsar Riego!" Men folket visade djupt förakt för detta gyckelspel. — Kring Bilbao är lugnet fullkomligt återställt. Guezala har flytt till Frankrike. — Från Madrid berättas, med ett ord, att alla provinser äro fullkomligt lugna, till och med Sevilla, dit de nya embetsmännen blifvit inbjudna, att emottaga sina befattningar.

D. 26 förkunnades för Cortes, att Konungen nämnde till första Stats-Secretare (utrikes minister) Marquisen af Sta. Cruz, till Krigsminister General Cenuegos, och till Financeminister Gen. Ballesteros. Escudero hade undanbedt sig Sjöministären, och D. Fr. Osorio blifvit i stället nämnd. De återstående lediga ministerplatserne sades icke blifva tillsatta före de nya Cortes's sammanträde.

Regeringen har gjort flera förslag (om tryckfriheten, i afseende hvar på Statsrådet föreslagit censurjuntornas återställande, sådana de voro 1813, om petitions-rätten, som man vill hafva individuel, så att auctoriteter ej få deltaga i petitioner m. m.). Man tror, att den moderata pluraliteten i Cortes nu vill skynda att yttra sig; ty nästa Cortes anses blifva ultra-liberala.

Med de ultramarinska provincerna lära nya underhandlingar vara å bane. De hafva bjudit 30,000,000 Piaster för sjelfständigheten. Det säges till och med, att Cortes erkänt den. Att ledamöter ordentligen föreslagit Jetta, är säkert.

Frankrike. Det rådande partiet har ingalunda i allmänhet det inflytande som i kamrarna. Detta ses af det sista deputerade-valet i Paris, där Mr. Lapanouse, sväger till Ministern Villèle och genom ett circulaire särskildt recommended hos

valmännerna, måste gifva vika för en liberal, Gen. Gérard. De Pradt skall hafva ett pluralitet departementet Roanne. De liberala och Ultras's ömsesidiga förbittring har stigit till sin höjd. De förre anse det nya tryckfrihets-lagförslaget såsom en fin grundläggning till fullkomlig contra-revolution. D. 29 och 30 Jan, samt 1 dennes voro öfverläggningarne i de deputerades kammare ytterst häftiga. Manuel ville icke neka Bourbonernas rätt till thronen; men han påstod denna rätt hafva varit så godt som glömd af den då lefvande generationen. Konungens förklaring i St. Onen (hvilken Villèle sade sig hafva afbrädd) hade tjänt att undanrödja nationens vedervilja mot Konungahuset och hofmännen under det Frankrike var occuperad af 200,000 främmande bajonetter. Öfver dessa uttryck råkade högra sidan i raseri; och följande dagen, efter några ultras's tal om uproriska yttranden från tribunen o. s. v., blefvo orden: "att undanrödja nationens vedervilja mot Konungahuset", uttagna ur protocollet. — Sedermåla upstodo förfärliga debatter, angående ett uttryck i lagförslaget, som innehöll straff på väckande af hat eller förakt mot en eller flera folkklasser. Håri ville de liberala finna uplifvande af de privilegierade klasserna. Utrikes Ministern, Vicomte de Montmency, talte för första gången och afbad sina förra synder. (Han var den förste Adelsman, som i constituerande församlingen upoffrade sitt adeliga vapen). En doctrinär, Royer Colard, fann intet ondt i ordet klasser, men uprepade sitt ogillande af hela lagförslaget. Cas. Perrier sade: "gör blott en klass af alla Fransmän, och thronen skall vara oförgänglig." — D. 2 dennes antogs 12 och 13 art. af lagförslaget.

England. D. 5 dennes öpuade Konungen parlamentet med ett tal om sitt vänskapliga förhållande till främmande magter, om sin bedröfvelse, att Europas lugn håller på att störas, om sina bemödanden att förekomma detta, om sin förhoppning, att misshälligheterna mellan Ryssland och Turkiet kunna biläggas m. m. Kronoupbörden för sistl. år hade öfverstigit den år 1820 och är i stigande. Manufacturerne och handeln hafva under sistl. år upblomstrat; men landtbruket är ännu i en svår belägenhet och förtjänar parlamentets behjertande. Talet verkade icke på fonderna. En ung talare i underhuset, Clive, föreslog tacksägelse-adressen, hvilken endast bestriddes af Burdett, som beklagade, att Grekernas befrielse ännu icke blifvit verkställd och att Englands läge är så bedröfligt.

S T O C K H O L M,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

Från Stockholm.

Måndagen d. 25 Februarii.

Om Universiteternas jurisdiction.

(Slut fr. N:o 86.)

De exempel, Comitéen anført på obetydligheten eller, snart sagt, småaktigheten af de befattningar, hvarmed den lärda Akademiska senaten kan komma att besväras, äro verkligen talande. Att den, vare sig lärd eller olärd, som äger t. ex. svin, sysselsätter sig med omsorgen om deras skötsel och vill deltaga i förordnanden, som röra den, sådant är icke underligt. Att akademiska lärare äga svin, är ej eller underligt. Men att desse lärare en corps, denna aktuingsvärda lärdoms-areopagen, såsom auctoritet, d. v. s. svinägande och icke svinägande utan åtskilnad, skall befatta sig med ett dylikt ekonomie-mål, förefaller underligt, så länge man ej antager, att det finnes Akademie-svin.

Men äfven i det fallet uphörde icke deltagandet att vara oriktigt. Akademien, såsom sådan, äger, inom Upsala stad, mycken egendom. Men detta berättigar lika litet Akademien där, som det i andra städer berättigar allmänna fastighetsägande inrättningar, att ej blott deltaga uti den allmänna policestyrelsen, utan till och med att hafva en egen police. De öma omständigheterna, fadersväldet o. s. v. kunna här icke anföras, Akademien är, i detta afseende, icke att betrakta annorlunda än såsom hvarje annan publik inrättning, hvars rätt bevakas af krono-ombud och skyddas af allmänna domstolarna. Man besinner icke, hvilken otjänst man gör staten, hvilken skymf man tillfogar dess allmänna styrelse och lagskipning, då man beständigt predikar om nödvändigheten af särskilda corporations-auctoriteter och immuniteter, för att skydda inrättningens egendom och rättigheter. En dylik förolämpning mot allmänna lagskipningen visar sig klarast i Consistorii yttrande, att ett universitet i hufvudstaden kan umbära egen jurisdiction, emedan endast där kan "åstadkommas en lagskipning, hvarmed hvarje medborgareklass bör vara belåten."

Frågan om akademiska auctoriteternas befattning med ekonomien på akademiens hemman, med 3boars antagande, jordatvister mellan dem o. d., slites, enligt Consistorii tanka, lätt genom den an-

märkningen, att Cons. representerar Akademien såsom frälseägare. Många allmänna inrättningar hafva på samma sätt frälsehemman, men icke därför någon annan representant, till dessa hemmans förvaltning, än allmänna auctoriteter.

Slutligen återstår den frågan, huruvida den akademiska jurisdictionen skyddas af presteståndets privilegier. Om detta ämne hafva både Comitéen och Consistorium så fullständigt utvecklat sina tankar, att läsaren blott behöfver jemnföra dem. Ett par aamärkningar måste vi dock göra, hvilka Consistorium öfversett. Bland dem är den första, att de privilegier, som i 114 § Regeringsformen garanteras, äro blott Riksståndens, såsom sådana, d. v. s. den fastställda ordningen för deras representation, organisering, valsätt o. d. samt medlemmarnes personliga rättigheter. Att allt icke är bekräftadt, som i dessa gamla privilegier innehålles, ses tydligen däraf, att många delar däraf äro afskaffade, utan att sådant blifvit nämndt i 114 §. Universiteternes medlemmar kunna icke påstå, det de höra till det Riksstånd, som kallas presteståndet, om man andautager dem, som äro verkliga prester och som, i denna egenskap, men ej i den af Akademiska lärare, kunna räknas dit. Deras löneförmåner o. d. äro väl garanterade i privilegierna, och deras personliga fri- och rättigheter äro däri lika tryggade som presters. Men jurisdictionen har icke blifvit ansedd hörande till privilegierna, hvilket tydligen synes däraf, att en sådan mängd stadganden däri blifvit vidtagne, efter privilegiernas utfärdande, och det blott genom kungabref. Disciplin-rätten, doms-rätten öfver handverkare m. m. äro beviljade efter år 1723; och ännu år 1814, eller efter 114.s antagande, har Kongl. Maj:t vidtagit en mängd stadganden angående jurisdictionen, hvilka, om de ock kallas blott förklaringar, likväl ej kunnat vidtagas, i fall de akademiska stadgarne ägt privilegii-helgd; ty privilegier kunna förklaras blott af dem, som äga stifta privilegier. Lärarne vid Universiteterna hafva således "fri- och rättigheter", hvilka visserligen äro "vålfångna", ehuru deras jurisdiction och akademiska constitutionerne ingalunda äro i någon grundlag eller några privilegier grundade. Hvad som är stiftadt efter privilegierna och af annan auctoritet än den, som

stiftar dylika, kan icke vara privilegier. Allt, hvad Presteståndets privilegier i afseende på jurisdictionen försäkra lärostaten är, att Studenter, Gymnasier och Djäknar böra vara undergifne "sin ordinarie och brukelige rätt." Comitéen har nöjaktigt utredt, att detta icke kan menas om annat än lärarnes disciplins-rätt. Men i alla fall, om frågan ock skulle vara om jurisdiction i allmänhet, i afseende på Akademierna; så hafva vi redan deducerat, att denna icke kan vara inbegripen under Presteståndets privilegier, hvilka i 114 §. Regiformen garanteras.

Hvad angår det af Consistorium citerade stället ur Tryckfrihets-förordningen (5 §. 6 mom.), som förbehåller Akademierna deras jurisdiction-rätt; så är det naturligt, att så länge Academierna i allt annat dömas vid sitt särskilda forum, skola äfven deras tryckfrihetsförbrytelser dömas af samma forum. Detta innebär dock ingen grundlagssträffelse på jurisdictionen. Ty på samma grund kunde man sluta, att ständerne icke kunna, på samma sätt som allmän lag stiftas, antaga den under utarbetning varande nya lagboken, i fall Kämnersrätter i Stockholm, hvilka uttryckligen nämnas, såsom de där uptaga tryckfrihetsmål, eller ock några andra rätter, hvilkas functioner händelsevis nämnas i en grundlag, skulle i lagförslaget vara uphäfne.

Detta är i korthet, hvad vi trott oss böra anmärka vid dessa handlingar. Hvem tror oss, om vi säga, att vi yttrat oss utan all prevention mot eller för Akademierna? Det är ju så vanligt att supponera personlighet i hvad andra göra och säga. Utan tvifvel skola röster höja sig att förebrå oss, att vi vilja Akademien illa, att vi, af liberalism, af reformations-lusta och Gud vet hvilka motiver, angripa Akademien. Vi känna förut detta öde att blifva misskända. Det har träffat så många redan; hvarföre skulle det ej äfven träffa oss? Vi voro beredde därpå, innan pännan sattes på papperet.

Men vår öfvertygelse är — och skall blifva, till dess vi äro vederlagde — att den af Comitéen föreslagna indragning af universiteternas jurisdiction är nyttig för samhället och åtminstone icke skadlig för universiteterna; och därföre hafva vi yttrat oss. Vi hade sett den besynnerliga söndergående, det lärda högmod eller öfvermod, det förakt och den missaktning för statens allmänna inrättningar, som någon gång vidläda lärdomssätenas invånare. Vi hade sett, huru de, som berömt sig af den högsta bildning där, ofta varit, vid sitt inträde i den verkliga världen, rätt tölpaktiga och fulla af fördomar. Detta onda föreföll oss hufvud-

sakligen komma af denna afsöndring, som det strängt fränskilda corporations-väsendet, med egen domsrätt och i allt egna auctoriteter, förorsakar. Afsöndringen trodde vi icke befordna den öma omvärldad om ungdomen, som alltid är att recomendera, den Akademiska frihet, som hufvudsakligen består i forskningens och framställningens frihet, den sanna bildning, som humaniserar, i stället att förvilda, sträfva det efter djup lärdom, som alltid är af det högsta värde och hvaruti kanske ännu strängare prof vore att önska. Den akademiska frihet, hvaröfver mången beklagat sig, bidrager ingalunda till den sanna lärdomens befordrande och skulle någon gång tagas för frihet att ingen ting göra och att afvika från bildade människors upförande och sedvanor.

Om denna måhning icke passar på våra Svenska universiteter, så må vi däröfver lyckönska oss. Den har dock passat på många andra länders; och orsaken torde man, utan synnerlig fara för misstags, få söka i några af de så kallade immaniteterna, hvilkas afskaffande således alltid bör blifva en vinst. Samhället är nu så universelt bildadt, auctoriteterna så underkastade controll, att detta afskaffande icke blifver farligt för de verkliga friheternas bestånd.

Om vi någon gång brukat några hårdsmälta uttryck mot Consistorium, så äro de en välförtjänt gärd åt dess bitterhet mot Comitéen. Hvad vi sagt, är icke riktadt mot Akademien och dess Consistorium i allmänhet, utan emot ett Consistorium, som så yttrar sig.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Från det inre af Ryssland berättas, att kvinnor och barn, ja själva commendanternas familjer i Choczim och Bender blifvit, enligt ingångne ordres, förda på venstra Dniesterstranden, hvilket syntes båda fiendtligheternas snara utbrott. Underrättelsen, att de Grekiska flyktingarne (hvaribland, såsom man vet, Furst Suzzo är, hvilken skall ämna sig till Tyskland) blifvit bortvista eller häktade, har Salihi Pascha skickat till Seraskieren i Silistria, tillika med befallning om trupparnas återtag från Ibrail, hvilket genast begynt verkställas. — Österrike skall på förbundsdagen hafva förklarad sig ämna iakttaga den fullkomligaste neutralitet i de Turkiska angelägenheterna. I Constantinopel, därifrån underrättelserne gå till d. 12 Jan., hade lugnet på de sista tiderna ej varit stördt och affärrerne gått sin vanliga osäkra gång.

Porten hade iakttagit fullkomlig tystnad i afsce-
nde på underhandlingarna med Ryssland. På en ny
expedition mot Morea arbetades ifrigt. Men till
Chorschids anbillan om förstärkning kände ej lys-
nas; ty Janitscharerne ville försvara hemmet och
hyste väl i hemlighet det hopp att, vid ett krigs-
utbrott, få plundra Pera och mördra de ännu kvar-
lemnade Greker. — En stark division af Grekiska
flottan kryssar utanför Dardanellerna. — De så-
som gisslan häktade Perser äro aförde till Erze-
rum. Angående kriget med Perserna är man i
ovisshet. Ryktet om fred och om den Persiska
Prinsens död synes icke vilja bekräfta sig. Fvårt-
om heter det nu, att denne, oakadt sin faders fredliga
tänkesätt, fortfar att oroa nejderna omkring Bagdad.

Från Grekland berättas, att Napoli di Roma-
nia blifvit intaget och att Palamedes hårdt ansatte
citadellet. (Från Trieste heter det dock af d. 28
Jan., att Napoli, äfven som Koron och Korinth,
ännu höllo sig). Men Moreoterne skola lida stor
brist på lifsmedel. — På Candia hafva Turkarna
haft någon framgång, i så måtto att besättningen i
Canea bortdrifvit de belägrande invånarne ett långt
stycke. — I Thessalonik har rörelsen åter fått nå-
got lif; och de arma fångarne från Kassandra ut-
bjudas till salu för ganska låga priser. Flera Fran-
kiska köpmän hafva, af barmhärtighet, friköpt en
mängd. — Efter den förr omtalta tractat, hvarige-
nom munkarne på det heliga berget köpt sig oaf-
hängighet, jemte rättigheten att till sitt försvar hål-
la en väpnad styrka, lät Paschan begynna under-
handlingar med Thessalerna, under Odysseus; men
denne grep de utskickade, skar öronen af dem och
sände dem tillbaka, med ett högst förolämpande
svar. Då svor Paschan af Thessalonik vid profe-
ten, att han inom några månader skulle sända den
djurfve rebellens hufvud till Constantinopel. Härpå
begynte han (i början af Jan.), att bereda sig till
ett allvarsamt anfall.

Om Ali af Janina vet man ingan ting visst.
Nu berättas åter, att han i medlet af December
gjort ett häftigt utfall, men blifvit tillbakalagen,
hvarpå man dagligen väntade, att citadellet i Ja-
nina skulle gifva sig. Han har förlorat sin bästa
genie-officer, Caretto, som rymt till Chorschid och
berättat, att Ali hade blott 480 vapenföra män. —
Sulioterne hafva, utom Arta, ändtligen äfven in-
tagit Parga och höllo Prevesa strängt inneslutet. —
De underhandlare, som från Hydra blifvit afsände
till Paschan af Egypten, hafva lätt upgjort ersät-
ningsfrågar, angående hans förluster genom Gre-
kernas kaperier; men då de kommo fram med för-
slaget om neutralitets-tractat, blef han högst upbragt

och bortkörde dem. Detta torde dock icke vara
annat än ett skådespel, för att icke gifva Porten
misstankar.

Furst Dem. Ypsilanti lär verkligen vara pro-
clamerad till Moreas beherskare. Beien af Maina
och sjelfve den ärelystne Erkebiskopen i Patra
hafva erkänt honom. Kolokothron och hans båda
söner sägas vara arresterade.

Frankrike. En constitutionelt sinnad Journal
säger, i anledning af censurens uphörande: Hon har
nu aflagt sitt tyranni, och ser sig blottställd för de
dagblads hämnd, hvilka hon gjort illa, så framt dessa
vilja utöfva den. Men vi vilje åt andra öfver-
lemna det lättköpta mod, som nu för tiden är så
allmänt, att gäcka en fallen magt. Vi vilje icke
handla såsom den Romaren, som i det ögonblick,
då Sylla afsade sig tecknen till sin magt, på öppet
forum öfverhopade honom med smädelser; man
vet, hvad denne afväpnade tyrann svarade honom.
Du skall blifva skuld, min vän, att en annan dicta-
tor efter mig icke skall känna sig frestad att afsäga
sin myndighet. — Så äro vi då fria! stå åter un-
der 1819 års lag, i väntan på de begge lagar, om
hvilka det nu afhandlas; i väntan på en styrelse,
som, om man tror några ärade oppositionsblad,
skall blifva sämre, än sjelfva censuren.

Till den 10:de art. af tryckfrihets-lagen: "Allt
utgifvande, försäljande, eller utställande
till försäljning, uthängande och utdelande, utan
regeringens föregående tillstånd, af stuckna eller
lithographiska teckningar, skall, endast derföre,
och förutan det tilltal inför domstolen, som teck-
ningens föremål skulle kunna medföra, bestraffas
med 3 dagars till 6 månaders fängelse och 10 till
500 fr. böter", gjorde Hr. Daunou det amendement,
att de understrukna orden skulle uteblifva. Här-
med kom artikeln att afhandlas d. 1:sta. — Herr
Chauvelin sade: utan amendementet skulle artikeln,
i synnerhet under prästerligt inflytande, kunna föra
derhän, att ur Frankrikes hufvudstad bannlysa vä-
ra första konstnärers mästestycken, som framställt
våra namnkunnige krigares bedrifter. — Gen. Foy:
Hittills hade kopparstick och stentryck varit an-
sedde såsom constitutionella medel att uttrycka
sin mening; från denna grundsats hade man redan
afvikit genom en undantags-lag; nu ville man för-
vandla denna undantags-lag till en allmän lag. —
Herr Jacquinet-Pampelune: Där vore en stor skil-
nad, Le Ministère public kände hämma verknin-
garne af en skrift, som dock först måste läsas; icke
så med mångfaldigade bilder, hvilkas utställning ge-
nast gjorde förargelsen verklig. — Amendementet
blef förkastadt. Härpå talade Herr Girardin emot

artikeln; och Hr. Bonnet för densamma; hvarest den antogs med den vanliga pluraliteten. Så äfven Art. 11 utan discussion, af innehåll: Art. 10 af lagen d. 9 Junii 1819 är gemensam för alla den närvarande textens stadganden, så vidt de kunna användas på ägare eller utgifvare af tidskrifter. Men nu kom följande af comitén föreslagna tillsats-artikel i ordningen: "Domstolarne kunna, utom de omnämnde domsluten, och såsom fallen äro, inställa dagbladens och tidskrifternas utgifvande, och till och med indraga dem, om skäl är dertill." — Några moderata antiliberala voro af den mening, att detta stadgande icke passade till den föreyarande lagen. — Herr Bouville föreslog ett amendement, som förkastades. — Herr Lainé: "Den artikel, som comitén föreslår, har sammanhang med tidningslagen. Hvad skall det blifva af en journals indragning, om den åter kan synas under ett annat namn? Detta hinder motas först genom tidnings-lagen, när den blir beslutad, då, enligt första artikeln af densamma, ingen journal kan utkomma utan autorisation. I skolen i dag undersöka, om censur-rätten må kunna updragas åt domstolarne, om I viljen gifva dem rättigheten öfver lif och död." — Herr Royer-Colard: "Jag vill bevisa, att det icke allenast ej passar, utan att det äfven är omöjligt, att rådslå öfver comitéens artikel. Jag vill åsidosätta de moraliska och constitutionella frågor, som härvid förekomma, och endast visa, att det vore en ren orimlighet att upptaga artikeln. Indrager man en journal, så uphäfver man hvarken läsarne eller redactörerne, endast titeln, och den kan åter synas följande dagen under en annan. Ja, sägen I, vi vilja uphäfva denna journalernas frihet; godt, men i dag består den ännu. En annan lag måste således först göras, på det att det må blifva giltigt, som nu föreslås. Det skulle likväl vara barnsligt i en lagstiftning, att votera öfver ett stadgande, som vore underordnadt en ämnu icke gifven lag." — Verkligen blef artikeln förkastad; häremot antogs den af Hr. Couvoisier föreslagna: Att i några fall art. 463 af criminal-lagen skulle vara användbar. Den andra förekom art. 12. I händelse af ett förolämpande emot begge kamrarna eller en af dem, genom nämnde medel, kan den angripna kammaren, på blotta begäran af en medlem, befalla, (om den icke sjelf föredrager den vanliga rättegångsvägen), att den anklagade inställes för dess skrank, och efter förhör eller behörig stämning dömma honom till de i lagen bestämda straff, om skäl är förhanden." Hr. Chauvelin föreslog såsom tillsats: att åtta tolfdelar af de närvarandes röster skulle fordras till

en sådan doms giltighet; att den anklagade skulle hafva en defensor; och flere inskränkningar af artikeln. Hr. Manuel talte för; Hr. Lainé emot amendementet; det förkastades och artikeln antogs. — Hr. Lafitte: "Ett nytt lagstadgande af Murat" — En annan: Förnyande af den skändliga lagen af d. 22 prairial." — Hr. Thiars: "Decretera nu äfven, att den anklagade alldeles icke skall få tala." Art. 13. "Kamrarne använda sjelfva, enligt föregående artikel, åttonde artikeln stadganden öfver tidningsberättelser om deras sessioner. Likaså domstolarne öfver berättelserna om deras, o. s. v." — Efter lång debatt, och sedan sigillbevararen försvaret kammarens afsigter, antogs artikeln. Art. 14, som förvisar flera af de i lagförslaget utmärkte öfverträdelser till anklagelse de officio inför correctionspolisen, föreslog Hr. Anglès måtte mildras i flera stycken. — V. Froc de la Boulaie och Hr. B. Constant talade med kraft och värma mot artikeln, som hotade att uphäfva hela jury-inrättningen. Flere, och däribland inrikes ministern talade för den. Debatten var högst stormig, och slutligen fordrade ultras med stort larm discussionens slutande, hvilket likväl icke kunde äga rum, emedan hela den venstra sidan förut aflägsnat sig. — Den 5 ville Presidenten bringa den första delen af 14 ark till omröstning. Den venstra sidan står up: "Nej, nej, vi hafva icke rättighet att beröfva nationen dess constitutionella rättigheter." Hr. B. Constant från sin plats: "En del af kammaren vill beherrska oss genom skräcksystem; vägrandet af uprop vid namn bevisar det. Jag kan icke votera för intrång i Chartan och juryns uphäfvande, då jag ser, att man icke vill lemna rösterna fria. Jag röstar icke." Hela vänstra sidan: "Vi rösta icke." Ett rysligt buller uppstår. Presidentens genomträngande stämman kan knapt höras i enkla ljud: "I bryten mot reglementet och missbruken edra rättigheter." Det svaras: Vi kunna icke rösta, vi hafva ingen rätt därtill, vi protesterar, vi rösta icke." Presidenten ringde tio gånger, och tio gånger göra venstra sidans förstärkte rop onöjligt för honom att låta höra sig. Ändtligen skriker Presidenten af alla krafter: "Artikeln är antagen" Straxt höres ett fröjdeskri med skratt och bifallsklappning från högra sidan. Tumultet stiger till det högsta; hela venstra sidan har stått upp, och skriker emot Presidenten, ministrarne och högra sidan Midt under detta tumult förkunnade Presidenten: Att äfven andra delen af fjortonde artikeln var antagen.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

Från Stockholm.

Thorsdagen d. 28 Februarii.

Följande skrift är insänd. Om vi ock icke skulle i allt instämma med författaren, hafva vi dock följande skriften angå ett så viktigt ämne och vara i en så anständig ton och med så mycket nit för det allmännas väl förlattad, att vi ej velat neka den en plats. Några förkortningar, dem vi tillåtit oss, torde förf. ursäktas.

Något angående Kameral-ärender.

Omnia jam sunt, fieri que posse negabam.

Man har trott och hoppas få ännu tro, det primitiva och rätta afsigten med årlig markegångs-sättning vore att, på grund af allmänt gängbara pris å de inom hvarje Län eller Landsort producerade och i handel gängse landtmanna-varor, bestämma ett medel-värde, rättvist och lämpligt till måttstock vid sådana tillfällen, då ränte-persedlarne antingen icke kunna lefvereras, eller vederbörande, af annan anledning, äro ense att förvandla dem till penningar. Man har trott, det fastighets-räntorne äro bestämde uti sådana persedlar, som af samma fastighet, enligt hvarje Orts särskilda egen-skap, vanligen kunna erhållas, just för den orsak, att skattgifvaren skulle äga möjlighet att lemna dem, utan allt för svår känning af kostnad, som vore oundvikelig, i fall den obetänksamhet blifvit begången, att skattlägga egendomar för sådana, som deraf icke kunna erhållas och följaktligen måste från andra ställen anskaffas. Man har således önskat slippa tro det blifva möjligt, att en jordbrukare som, utan egen vanvård eller annat vållande, blott genom naturens verkningar, nödgas sakna all gröda och med den sina första och yttersta behof för egen och de sinas lifsbergning, som för anskaffandet deraf måste till ringa värde upoffra boskap, dragare och nödige busgeråd, som dag från dag fördjupas uti skuld, om hvars afbördande han icke ens kan göra sig något begrepp, skall derntöfver åläggas att till 2 och 3 dubbelt högre pris, än de för olyckan skonade och välbärgade medborgare, betala spanmåls-räntor, som af jorden icke stått att erhålla.

Anledning till dessa reflexioner är hemtad af förhållandet vid sista markegångs-sättning i Jemt-

lands Län. Det värde, Ständernas deputerade i länet satt på spanmålen, ansågs af Kammar-Collegium vara för lågt, och Collegium, som trodde värdet böra bestämmas efter god och strid säd och de i orten derå gällande priser, fann markegången böra höjas. Härom utfärdade Collegium bref d. 26 sistl. November, i anledning hvaraf Ständernes deputerade i länet åter sammanträdde. De funno väl, att priset borde, enligt författningarna, beräknas efter god och strid säd, men också att, enligt Kongl. Förordningen d. 22 Julii 1803, afseende borde hafvas å årets växt, bergning och beskaffenhet. Missvexten hade nu i Jemtland varit så allmän och ytterlig, att på många ställen jordbrukaren icke fått anställa tröskning och att å ingen ort inom länet strid och god säd erhållits, utan endast en blandning af slösäd och agnar. Deputerade ansågo sig därföre icke kunna frångå sin redan fattade tanka, att, om något värde å den i länet cultiverade spanmålen borde utsättas, det icke kunde blifva högre än det, deputerade redan satt. Stöd för sitt beslut hemtade de deraf, att Kammar-Collegium icke ändrat markegången i Herjedalen, där lika missväxt ägt rum, och fastställt 1812 års (då missväxten var nästan lika stor) till 3 R:d b:co för kornet, under det den i Wester-Norrland var 7 R:d 24 sk. Men som Collegium föreskrifvit prisernas bestämmande efter strid säd, funno deputerade, med bibehållande af sin förut fattade mening, att ingen annan grund kunde följas än priserna på den requirerade undsättningsspanmålen, som transportkostnaderne inberäknade, utgjorde: för rågen 12 R:d, för kornet 10 R:d, för ärtor 12 R:d, för blandsäd 7 R:d 24 sk., för hafre 5 R:d, allt banco. De af deputerade, som voro räntegifvare, önskade besvärs-hänvisning, i fall andra priser å spanmålen utsattes, än de vid första markegångs-sättningen utsatta.

Kammar-Collegium fastställde de af deputerade sålunda vid andra sammanträdet utsatta priser; men någon besvärs-hänvisning kunde, emot 2 § af Kongl. Förordningen d. 20 Sept. 1815, icke meddelas.

Öfver detta ämne torde icke behöfvas långa betraktelser. Dock får man tillägga följande anmärkingar:

1:o Det Kongl. Kammar-Collegium hade mer än väl sig bekant, att i Jemtlands län icke var missväxt, med hvilken benämning de lyckligare Provincernes böer utmärka en under vanligheten ymnig gröda, utan en total förstörelse af grödans ämne, som vid frostens inbrott, vid Augusti månads slut, icke hunnit komma till ringaste stadga uti axen. Och det är af dessa kärnlösa, genom frost och nästan ouphörligt regn alldeles förderfvade ax, som en stor del bland allmogen måst tillreda ett så kalladt mjöl, till föda för sig sjelfve, ehuru det icke ens ger något gagneligt uppehälle för boskapen, hvars framfödande äfven är desto svårare som ängarne föga gifvo half äring, hvilken likaledes af våta skämdes. Följden af denna missväxt är ett utomordentligt pris å foder, redan 28 till 32 sk. R:gd:s sedlar för ett lisp. hö och 12, 16 till 18 sk. för ett pund balm, samt den olyckan att sakna mjölk, som nu, om någonsin, vore för uppehållet nödig.

2:o Att markegångs-priset å spannmål icke uti något enda län blifvit så högt uppsatt, som för Jemtlands, där ingen för året invuxen spannmål finnes. För jämförelsens skull må blott anmärkas: I Jemtland en tunna korn 10 R:d Banco, Gottland 3 R:d 16 sk., Malmöhus 3 R:d 40 sk., Christianstads, Östergötlands och Halland 4 R:d, Götheborgs 4 R:d 18 sk., Skaraborgs, Södermanlands, Westmanlands och Upsala 5 R:d o. s. v. till högst 7 R:d 16 sk. — Prisen å Råg och hafra förhålla sig ungefär i samma proportion.

Till slut en och annan fråga:

Är, uti någon enda bland de många af Regeringen och Rikets Ständer vidtagna författningar om markegång, något enda uttryck, som kan ge anledning dertill, att spannmål, som till inbyggarnes frälsning från hungersnöd, från vidt aflägsne orter, med mångfaldiga stora omkostnader, vida öfverstigande sjelfva varans inköps-värde, till en olycklig landsort inskaffas och i små poster fördelas, må värderas som grund för den ortens markegång, efter hvilken spannmålsräntor skola betalas?

Har Sverige haft något dylikt exempel, så att prejudiciat skulle kunna återopas?

I händelse icke ortens egen utan främmande spannmål bör uppskattas; så frågas, om ock sjö- och landfrakter, magazins- och bodhyror, Commissionaires och betjänters aflöning, med många flere kostnader och afbränningar, böra dervid betraktas såsom en landtmannen tillfallen vinst, hvilken han bör betala till Kronan eller den räntetägare, till hvilken Kronan öfverlätit sin rätt.

I det öfvermodade, kanske rättare omöjliga fall, att andras spannmåls-gröda (som NB, icke i

handels-spekulation, utan för lifvets ytterst nödvändiga räddande är anskaffad) bör vid en ort markegång uppskattas; skulle man då icke få lof anse något mindre förvånande, om inköps-priset antogs? Till exempel om Korn vore kommet från Östergötthland, der det, efter Markegångs-taxans för-anledande, kostat 4 R:d kunde icke detta pris äfven här varit tillräckligt? Eller af hvilken laglig grund anses samma tunna Korn Sex R:d Banco mer värd, sedan den blifvit transporterad 80, 90 till 100 mil, och kanske till en del försämrad, åtminstone af skeppelukt?

Har Konungen, hafva Rikets Ständer updragit någon underlydande auctoritet den magt, att afgöra om menigheters välfärd, utan att någon väg till Thronen skulle finnas? Man har läst 2 § i Kongl. Maj:ts Nådiga Förordning den 20 September 1815 och vågar tro, att den, i förevarande hänseende, torde icke vara tillämplig. Man skulle sist önska veta; hvilka Rättegilvare deltagit uti det beslut, hvarigenom markegångs-priset å Jemtlands Läns spannmål är satt till Tolf Riksdaler Banco för Råg och Tio Riksdaler för Korn; äfven så hvarföre Rikets Ständer med så mångfaldig omtänka öfverlagt och förenat sig om organisation af den Comité, som äsligen bör bestämma Taxan?

Mosavk.

Den fordua Argus fick en gång en Lexa därför, att han i granskning af allmänna åtgärder inblandade personers karakter och afsigter. Efter denna lexæ tycktes han hafva beslutit att afstå från slikt ofog, och man såg honom från denna stund aldrig mer vidröra personligheten på det lörra för-grifliga sättet.

Den nu varande Argus tyckes missnöjd med en sådan omvändelse, och far ut mot denne "liberalismens vapendragare," som gaf lexan. Argus har nemligen nu mera upptäckt, att han äger H. E. m. m. Holcantzlerens Herr Grefve af Wetterstedts uttryckliga tillåtelse att angripa Ministrars tänkesätt. En såaan tillåtelse är utan replik. Vi tvifla ej; att Argus kan bevisa, det den sträcker sig äfven till granskning af afsigter, moraliska bevekelsegrunder, och icke inskränker till de offentliga tänkesätten, ett slags oegentligt uttryck, hvarmed ingen ting annat menas, än hvad man, så till sägandes, tänker i och genom sina offentliga handlingar, och genom granskande hvaraf således aldrig upkommer något ransakande i afsigter eller egentligen så kallade tänkesätt.

De publicister, som hädanefter kunna få lust att häckla förmenta misstag af Argus, böra således påminna sig, det han är osantastlig i nämnde punkt, emedan han äger H. E. m. n. Herr Grefve af Wetterstedts auctorisation att granska Ministrens offentliga tänkesätt, följaktligen också ett ransaka deras icke offentliga afsigter.

Skulle någon sätta i fråga bemälte Herr Grefves behörighet att lemna dylik auctorisation och förmoda, att äfven hans åsigt möjligen behöfde skäl och bevis för sig; så erinras en sådan, att Herr Grefven, euiligt Argus, genom sitt yttrande ådagalagt en öfverträffande liberalitet — och man vet, att en Minister aldrig åt liberalitetens medgifver mer, än hon har rätt att fordra.

Dock, skämt för sig Argus blef icke indragen, så länge han ransakade afsigter. Han indrogs, sedan han uphört därmed. Kanhända gör den nu varande Argus bäst, om han fullföljer den bana, som den indragne öfvergaf. Han kan då äfven kalla sig liberal, såsom den indragne då för tiden ej försmådde att heta, emedan, efter hans tanke, det nödvändigt måste vara liberalt att döma ej blottom gärningar, utan äfven om afsigter och bevekelsegrunder.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Från Frankrike försäkras, att Österrikiska hofvet fått från Petersburg depecher, som ingalunda låta gynnande för freden. Det skall vara säkert, att Gr. Wittgensteins armée, oaktadt de elaka vägarna, fortsätter sina rörelser, och att alla divisionerne, med deras artilleri, smånigom ankommo till Bessarabien och Pruth.

Angående sakernas organisering på Morca och den där inrättade regering, berättas, att hvarje by väljer en eller två valmän; desse välja andra till hvarje krets's regering och de äldsta bland dem välja Ephorerna eller allmänna regeringens ledamöter. Efter Attikas och Livadiens befrielse är det egentliga Grekland indeladt i det östra och vestra. Salona är huvudstad i det förra, Wrachori i det sednare. Dessa båda provinser hafva valt två deputerade till National-congressen i Argos, hvilka ditrest, med Furst Maurocordato samt Sulioternes deputerade och två från de förenta Albaneserna. — Från Zante berättas om en motgång, som händt Maurocordato i Patra. Turkarne, som ännu hafva castellet inne, gjorde nattetid ett utfall mot Grekerna i staden och höllo på att taga M. till fånga. Han räddade sig väl, men hans papper,

flera fångar och 1200 gevär föllo i Turkarnas händer. Den del af staden, som förut var förskonad, upbrändes, och däribland Engelska Gen. Consulns hus. Consuln sjelf, jemte alla Engelmän och Fransoser, hade långt förut flytt till Zante. — Prevesa är strängt belägradt. Communicationen med staden på sjösidan hindras af Parganioterna, som, då de ej vågat återvända till Joniska öarna, intagit Kitika.

Dem. Ypsilanti har, i national-församlingens namn, utfärdat en proclamation till Hydrioterna, dem han, efter de mest smickrande loford för deras hittills visade tapperhet, upmanar att bidraga till Napoli di Romanias intagande. (Berättelserna, att detta skett, synas icke bestämdt bekräfta sig).

Frankrike. De liberale, som d. 6 dennes vägrade att rösta öfver tryckfrihetslagen, voro 40 eller 50 till antalet. De förklarade sig icke kunna rösta öfver en lag, som tillintetgjorde landets frihet. Högra sidan begärde allt jemnt, att de skulle manas till ordning. Ett amendement af Bonnet antogs, af innehåll, att vittnen ej få framdragas, för att bevisa de i en smädelig skrift anförda facta.

D. 7 begynte debatterne öfver tidningslagen: Laisné de Villevevesque anmärkte, att denna lag blott var secundär, sedan den i går antagna redan förstört alla friheter och garantier. England har stigit till välstånd genom sina tidningars frihet. Om en bedröflig nödvändighet leder vår ministère till godtycket, om den af en trånghjärtad politik föres till den svagheten att upoffra det allmännas fördel åt ett partis; så skall denna gamla monarki krossas af en ny revolution och dö i klorna på en orolig republik eller en öfvermodig usurpatör. — Basterèche talade i samma anda. "Ingreppet i alla våra friheter har redan gått långt och fortsättes med öppen panna." Tidningarne äro nationens utposter. Man smädar tidningsskrifvarne med namn af vindskammar-scribenter och dylikt. Detta är en orimlighet; våra utmärktaste författare anförtro sina tankar åt tidningarna. Mot den föreslagna rättigheten för ministrarna att, mellan sessionerna, införa censure förklarade han sig högt. — Frénilly sade, att allmänna tänkesättet är en Drottning, som ingen ting gör, men som journalisterna, nya maires du palais, låta tänka tala och handla allt efter som deras fördel kräfver.

Följande dagen utlät sig Finance-Ministern (Villèle) ganska vidlyftigt till försvar för både den redan antagna och den nu förevarande lagen. "Man måste (sade han, i fråga om juryn) efter hand komma till utveckling af våra institutioner; men det kan icke ske hastigt." Detta väckte venstra

sidans upmärksamhet och tycktes icke smaka. Ordningen att tala föll på Labbey de Pompières; men Bazire ville af reglementet sluta, att en talare af högra sidan alltid borde följa på en af venstra; ministrarne ägde dock att, när som händst, falla in och kunde således, om den ene Ministeren upträdde efter den andre, alldeles hindra högra sidan att tala. ("Det vore ju en faslig olycka." "Hvarföre ropen J beständigt på discussionens slut"; så hördes från venstra sidan.) Føy frågade, om de ansåge rättigheten att tala för ett privilegium (häftigt knöt från höger) och bevisade, att reglementet icke visste om någon högra eller venstra sida. Presidenten (märkvärdigt nog, här till de liberales fördel) påstod praxis vara, att efter en Minister talar en mot lagförslaget. "Det är rätt", hördes från venster. "Omröstning" hördes från höger. Presidenten: "Hvad skall jag då framställa till omröstning? Om två talare af sammatanka skola upträda efter hvarandra? d. v. s. om reglementet skall öfverträdas?" Bifall från venster. Oreda. Pardessus hviskar med Presidenten. Denne: "Frågan är, om ordet talare kan lämpas på Ministrar och Kronans Commissarier." Från höger bifall och rop: "omröstning!". Pardessus ville bevisa, att denna tillämpning vore orimlig, emedan en Minister icke kunde manas till ordning. Med yttersta häftighet frågades från venster, om Ministrarne således ägde ostraffadt förolämpa kammaren. "Visserligen icke, svarade Pardessus, om de afvika från den anständighet och consideration, som de äro skyldiga församlingen." Mr. de Grammont: "Från den respect, bör Ni säga". Pardessus: "Jag behöfver ej taga någon lection af Er". Han ville sedan bevisa, att kammaren, i sådana fall, blott genom adress till Konungen kunde fordra uprättelse. ("Nej, nej, nej!") Mr. de la Bourdonnais, ehuru ultra, talade mot detta och mot Bazire, så att han fick beständiga "Bravo" från venstra sidan. "Kammaren är en samhällsmagt, som har police-rätten inom sig och kan genast skaffa sig rätt, om en minister eller commissarius glömde dess värdighet." Ändtligen fick Labbey de Pompières ordet och talade mot lagförslaget. För detsamma talade Duhamel, som undrade, att man kunde beklaga sig öfver discussionernas för hastiga slut, då likväl öfver tryckfrihets-lagen 308 tal blifvit hållne. (Lameth: "Utskotts-föredraganden och Ni oberäknade." Skratt). Gen. Grandjean lät för första gången höra sig och talade mot förslaget.

Discussionerne äro sedermera fortsatte till d. 11 dennes, då föredraganden, Martignac, gjorde sin resumé och artiklarne hvar för sig autogos och

discussionerne förklarades vara slutade, sedan alla amendement voro förkastade.

Spanien. Marq. de Sta. Cruz, Gen. Ballesteros och Gen. Cenfuegos halva såsom Ministrar, icke behagat allmänna tänkesättet. De båda förstnämnde halva också begärt och fått afsked, hvar på deras portefeuiller provisoriskt blifvit lemnade åt R. L. Peregrin och L. Sorela. De af Regeringen föreslagna repressiva åtgärder halva icke funnit nåd hvarken hos Cortes eller allmänheten. Enligt franska tidningar skola Cortes halva frågat Konungen, på hvad sätt regeringen kan erbjuda någon ansvarighet, då nästan alla ministerembetena äro lediga. (Man vet icke bestämdt, om Pelegrin eller Cenfuegos var den ende ordinarie minister, som var kvar.)

Från alla provincier talas om fullkomligt lugn; utom från Burgas, där några oroligheter halva visat sig och regeringens trupper borttagit penningtransporter, ämnade till insurgenterna. Provisoriskt äro Gen. Lieut. Taboada-Gil och Gen. Maj. Zarco de Valle utnämnda till Gen. Capitainer i Galicien och Arragonien, emedan Generalerne Latre och Alava äro deputerade i nästa Cortes. Compoverde är nämnd till Gen. Capitaine i Sevilla. Huru det vill lyckas, står därbän.

Amerika. Columbias constitution är underskrifven. Presidenten Befriaren har med en proclamation kungjort den nya lagen. Proclamationen är ställd till Venezuelas, Cundinamarca och Quitos invånare och innehåller, att de egentliga regerings-ärenderna tillkomma Vice Presidenten (Gen. Santander), så länge befrielse kriget räcker, för hvars skuld Bolivar säger sig endast hafva antagit Presidents embetet.

D. 17 Nov intogo S. Martins trupper Callao.

England. Bland debatterna i det nu samlade parlamentet är den märkelig, som ägt rum i anledning af Gen. Wilsons motion, att underhuset måtte infordra afskrifter af brevväxligen mellan honom och Hert. af York (angående W.s afstättning från dess Generalsembete). Understatssecreteraren för krigsärender, Lord Palmerstone, påstod att W, såsom militär, ej ägde begära husets inblandande i delta msl. Han hade, vid Drottningens likprocession, sagt, att militären vanbedrade sig. — W.: "jag har sagt, att det var vanbedrande, att militären så fortlor med skjutandet." — P.: "meningen är den samma och Hr. W.s afsked därigenom väl grundadt." Flera talade mot och flera för motionen som slutligen förkastades. med 97 röster mot 199.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

Från Stockholm.

Måndagen d. 4 Martii.

Om den ekonomiska och police-lagsstiftningen.

Det heter, att Svenska folket, genom sina ombud, deltagar i stiftandet af all civil- och criminal-lag; att intet stadgande öfver folkets lif och egendom kan vidtagas, utan folkets eget bifall.

Det heter blott så. Dagligen skulle kunna utkomma förordningar, allmänt gällande och för domstolarne lika bindande som allmänna lagen, i hvilka folkets ombud icke haft den ringaste del, om hvilka beredande folket icke ägt den ringaste kunskap. Och dessa förordningar kunna stadga ofantliga penningböter, förlust af medborgerligt anseende, nesliga kroppstraff, frihetens förlust, ja dödsstraff. Och, hvad som är märkvärdigast, detta allt inträffar just i fråga om sådana handlingar, som i sig själva och inför den moraliska känslan icke äro några brott, utan blifva det blott genom politikens, conveniensens eller en ofta missförstådd statshushållnings nycker. Folket får deltaga blott i stiftningen af sådan lag, där det sunna förståndet föreskrifver, hvad som är rätt eller orätt (och till denna klass höra äfven grundlagar). Att den, som störer andras frihet, skall förlora sin, att den, som borttagit andras egendom, skall ersätta den med sin egen, att den, som visat prof på oredlighet, icke får updrag, hvarvid redlighet fordras, att den, som mördat, mistar sitt lif eller åtminstone sättes ur stånd att någonsin mer mörda — allt detta säger sunna förnuftet; och för att förvandla dess utsaga till positiv lag, fordras ändock med största billighet, att hela folket samtycker. Men hvarföre skall ej samma formalitet, samma trygghet, samma bifall af den lydande fordras, då fråga är att bestämma straff för den, som t. ex. vill, genom ärligt utbyte af sin egendom mot andras, förskaffa sig, hvad han finner nyttigt eller angenämt, för den, som vill med sitt anletes svett angöriva sitt bröd, för den som vill vandra på gatan alla stunder af dygnet? Exempten på dylika handlingar, mot hvilka den moraliska känslan ingen ting har att påminna, men som andras bekvämlighet eller så kallade statsgrunder förvandlat till brott, skulle kunna mångfaldigas till tusental.

Betraktar man saken fullkomligt utan all fördom eller intryck af vanan; så skall man finna det

naturligare, att en endas godtycke föreskrefve folket strafflagar, i fråga om de af den naturliga rättskänslan utpekade brott, än att det föreskrifver dem, då endast allas gemensama fördel och vilja, men ingen naturlig rättvisa, kan förvandla det oskyldiga till brott. För att kunna förbindas till det, hvar till jag ingen naturlig förbindelse äger, måste fordras mitt eget begifvande, ett slags contract. Men för att kunna straffa mig för verkliga brott, fordras icke mitt eget bifall.

Dessa grundsatsar lära vara oomkullstöttliga. Vi vilja utgå från dem och söka formera oss ett begrepp om ekonomisk och police-lagstiftning, om dess nödvändighet och dess vilkor.

Onskligt är, att en stor folkmassas förening i samhälle fordrar många, annars onödiga, inskränkningar i den enskildes naturliga rätt. Det helas stora interesse fordrar ingrepp i den enskildes; ty det förras bestånd är vilkoret för hvarje samhällsmedlems anspråk på det dyrbaraste under solen: lagens bestånd och skydd under den.

Men denna stora, ovedersägliga grundsats är en bland de farliga klippor, på hvilka den sunna friheten strandar. Det finnes så mycket obestämt i själva grundsatsens tillämpning, att godtycket och egennytan nästan icke äga något friare fält än den. Hvilka inskränkningar i den enskildes naturliga rättigheter fordras för det helas bestånd? Till svar på denna fråga användas oftast stora obestämda ord, halva eller falska begrepp, predikningar om hoppens oförstånd; om nödvändigheten af förmynderskap, om hemliga politiska grunder. Man framhafver en hop spöken, benämnda patriotism, handelsbalance, allmän säkerhet, och Gud vet hvad allt. Dem vill eller kan man ej noga bestämma, utan brukar dem slumpvis, än med, än mot samma sak. Den, som något sett historien och politikens gång, förstår oss.

I den allmänna criminal-lagstiftningen uträttas dessa spöken nästan ingen ting; i den ekonomiska äro de däremot allt i allom. Men hvarföre kallas den vanliga civil- och criminal-lagen allmän, mer än den ekonomiska och police-lagen? Detta är icke så lätt att förstå. Allmänt är ju det, som rör alla. Endast local-författningar kunna kallas icke allmänna; men en Kunglig författning,

som gäller för hela riket, kan icke komma under detta predikament. Säger man t. ex., att en luren-drägeri-författning icke är allmän lag, emedan icke alla äro lurendrägare, kustinvånare o. s. v.; så kan man lika väl säga, att alla icke äro stråtröf-vare eller bo vid allmänna vägen, så att de kunna blifva det. Hvar och en kan lika väl flytta sig till kusten och öfva lurendrägeri, som han kan flytta sig till allmänna sträckvägen och öfva stråtröfveri. Hvarföre ekonomiska lagar, då de angå hela landet, äro mindre allmän lag, än den egentligen så kallade, är således svårt att finna.

Hvad är det då, som utgör den verkliga skillnaden mellan ekonomisk lag och allmän lag? Ingen ting annat, än att den förra är underkastad tätare förändringar än den sednare. Beräkning, speculation äro mera obestämda, mera förgängliga, än den allmänna rättvisans fordringar. Dessa sednare äro gemensamma för alla folk, inpräglade i alla bröst, då däremot de förra bero på individuellt tycke kanske för dagen. Om det nyttiga äro tankarne lika många som lufvudena; om det rättvisa kan, hos sunda lufvuden, icke vara mer än ett begrepp. Det blifver således i afseende på grunden som de ekonomiska lagarne äro mindre allmänna, men icke i afseende på tillämpningen, NB inom den stat, för hvilken de stiftas — och om mer än den är, vid lagstiftning, ingen fråga. Den ekonomiska lagen är då icke — detta tyckes man upriktigt nog erkänna — ett uttryck af den allmänna viljan, utan af enskild öfvertygelse, egennyttja eller nyck.

Men just detta bevisar, hvad vi redan yttrat, att den ekonomiska lagstiftningens öfverlemnande åt godtycket är onaturligare och kanske farligare, än den allmänna lagstiftningens öfverlemnande åt samma godtycke, så länge nämligen den ekonomiske och police-lagstiftaren tillmåter sig lika rätt, med den allmänna lagstiftaren, att förordna om människors lif och egendom. Om någonsin bifall af den, som skulle lyda lagen, erfordras vid dess antagande, så är det då, när considerationer fordra upoffringen af af en naturlig rättighet. Police-lagar åter äro intet annat, än vanliga criminallagar; och hvarföre icke den allmänna lagstiftningens bifall fordras för dem, skulle man fåfängt söka utreda.

Just där har dock Svenska grundlagen gifvit folket platt ingen garanti mot godtycket. Det, som i år är tillåtet, var kanske sisstidne år ett brott och blifver det nästa år. Hvad begrepp skall ett folk få om rätt och orätt, hvad öfvertygelse om lagarnas billighet, då det ser i dag tillåtas, kanske be-

lönas, en handling, som en annan dag straffas såsom det grufsta brott? Skall folket tro, att lagen har en inre nödvändighet? Skall det icke tvärtom tro den blott vara en måttstock på, huru långt vederbörande våga gå? Hvem kan t. ex. möjligtvis inse nödvändigheten och rättvisan däraf, att den, som utkastar sopor i en viss gränd på Kongl. Djurgården, skall lida det nesligaste och endast för bedragaren ämnade straff, halsjern? att den, som utan lykta vandrar på Stockholms gator en viss tid af dygnet, skall lida, hvad endast den förvunne brottslingen lider, frihetens förlust? Huru skall hopen inse annan grund till dessa stadganden, än att den, som har magten i händer, kan sätta i halsjern eller fängelse, hvem han behagar?

Ekonomiska lagar äro dock nödvändiga såsom vi redan anmärkt. Men då så många faror för den verkliga friheten och för folkets rättskänsla äro därmed förenade, borde väl den yttersta försigtighet vid deras stiftande vara nödig; en allmän öfvertygelse om stadgarnas nödvändighet; ett det högtidligaste bifall af den lydande; en garanti, så stark som möjligt, mot täta förändringar. Man må aldrig glöma, att de ekonomiske lagarne äro ett nödvändigt ondt, hvilket man bör göra så lindrigt, som ske kan.

Allt skäl i världen finnes således, hvarföre folkets ombud böra deltaga i ekonomiska lagstiftningen; åtminstone lika väl som i den allmänna. Om ock i vissa ekonomiska och police-lagar skulle fordras tätare förändringar än i andra; om således Rikscens Ständer måste åt regeringen öfverlemnna att mellan Riksdagarna ändra eller uphåfva dem, så borde dock vilkoren därför nog bestämmas och de straff utsättas, som regeringen ägde tillämpa. Nu hafva ständerne däremot icke ens rätt att besluta eller hindra beslut, i frågor, som upstå under sjelfva Riksdagarna. De äga blott önska; men utan rätt att yrka något afseende å sina önskiningar.

Huru förenligt detta allt är med en constitutionel statsförfattning, må man döma af hvad redan är anfördt. Att hvarjehanda saker, som egentligen höra till allmänna lagstiftningen, dragas under police-lagstiftningen, torde vara att vänta. Och denna lagstiftning ligger ej blott i den allmänna regeringens händer, utan utöfvas af hvarje Landshöfding. Det vore interessant att höra, hvad Engelmän och andra constitutionella folk skulle säga, om man föresloge dem inrättandet af en dylik ekonomisk och police-lagstiftning. Inrättandet af en egen police i Londons förstäder fordrade en särskild parlaments-act — som dock ingalunda tillät nya lagars stiftande.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Enligt de senaste underrättelser från Morea under d. 9 Januarii, hade den nya central-regeringen i Argos nu fullkomligt constituerat sig. Denna provisoriska junta består af sex andlige och sex världslige, hvilka tills vidare utöfva verkställande magten i dess vidsträcktaste omfång. Till President blef den i Pisa boende, för några år sedan från Bucharest flyktade, förntvarande Hospodaren i Walachiet, Furst Karadscha, föreslagen och enhälligt vald. Efter skedd val beordrades ett fartyg från Mesolongi till Livorno, för att öfverföra honom till Morea. Utom den till Ryssland afsände Furst Kantakuzeno, skola äfven deputerade hafva afgått till Europas öfriga stora hof, för att auropa skydd för Grekerna. Men för att vid alla hof bevisa renheten af sina afsigter, vill Senaten i Argos med det första i en declaration gifva den högtidliga försäkran, att Grekernas kommande regeringsform skall blifva aldeles monarkisk, och att de endast med de stora europeiska magternas bifall skola införa en författning, ja, att de med tacksamhet vilja emottaga den af dessa magters händer. Blott fria från Turkiska oket vilja Hefenerne blifva; och hvem kan förtycka dem det? — Från Thesalonik skrifver man d. 12 Januari. Äfven detta landets hittills stilla innebyggare, hänförde genom Odysseus's sista segrar och af dess kallelse, hafva gripit till vapen emot Osmanerne, hvilka, då deras antal är för ringa, att kunna bibehålla sig i fält, dragit sig tillbaka i fästningarne. Odysseus, förstärkt genom färika flyktingar från Macedonien, har ställt sig i spitsen för en betydande här, intagit flera öppna städer och inneslutit Larissa. Turkarne anse intagandet af denna viktiga punkt för omöjlig, då fästningen är i bästa tillstånd och försedd med 80 brukbara kanoner. Tillförlitligt vet man, att Odysseus lider brist på krut, vapen och äfven lefnadsmedel, emedan de trakter, där hans läger är, antingen äro förhärjade eller ofruktsamma, och han för öfrigt, oakadt sina obestrideliga fält-herre-talenter, icke är i stånd att införa ordning och disciplin bland sina soldater. I Macedonien är allt lugnt; man erfor endast, att Hydrioterne och Kassandrioterne inrättat ett kapare-nederlag på de kringliggande öarne. Här varande regering har hos Divanen anslållit om några större krigskepps afsändande, för att utplåna dessa sista spår till revolutionen. — Bref från Moldauiska gränsen innehålla: såsom man känner, hafva de vid gränsen lägrade Hetarister, straxt efter Furst Michael Suzozos afresa från Kischenew till Morea, erhållit or-

dras att gå längre in åt landet, och ligga nu på andra sidan Daniester. Öfver anledningen till detta steg äro ganska olika rykten i omlopp. I första ögonblicket upväckte det en obeskriplig bestörtning bland de flyktade Grekerne; men så snart man erfor flere Walachiska hufvudmäns arrestering, ibland hvilka voro Pentedeka, Georgios Manos, m. fl., återvände förtroendet i de betrykte Grekernas sinnen. Dessa Grekernes förre anförare vid händelserna i Walachiet voro den elaka Sawas stridskamrater, och tillvägabragte, såsom man vet, den heliga skarrans och den olycklige Furst Alexander Ypsilantis undergång. — I Jassy fortfara ännu, enligt de nyaste underrättelser, Turkarnes utsväfningar, och Salih Pascha, hvars hufvudkvarter väl är i Fokschani, blägger dem icke mer minsta tvång. — Ut i bref från Kischenew af d. 8 Jan. berättas, att ryska arméen concentrerar sig mer och mer i Bessarabien. Alla militärrörelser sedan en månad antyda en snar början af fiendligheterna. Utom de ryska trupperne äro här tio tusende greker. De hoppas blifva bildade till en hellenisk phalanx. I detta hopp underhållas de genom i hela riket öppnade subscriptioner, hvilkas belopp redan stiger till 20 millioner rubel.

Frankrike. Flere liberales beslut, att icke rösta med öfver tryckfrihetslagen, ogillas allmänt. En journal säger: "De 93 svarta kulorna tala högre emot tryckfrihetslagen, än de 52 vägrande, som verkliga misskade oppositionens vikt om 52 röster, och det felades söga, att de icke ökat majoritetens med så mycket mer". Den 9 försvarade General Donadieu tidningslagen ganska lifligt emot de liberala: Det voro ju de, som trampat 1815 Chartan under fötterna, och deras invändningar vittnade endast om deras falskhet; det anstod dem alldeles icke, att misstro ministären, som till större delen voro af borgareståndet, ända till krigsministern, ett revolutionens barn, såsom han sjelf, och som äfven nedifrån tjent sig up. H. r. Bignon framförde mycket viktigt emot lagen, och H. r. Constant sade: Förgäfvos beröfva motståndarne, sedan några år, Frankrike sina friheter. Detta system skola de kunna fortsätta ännu några månader, kanske år, men till slut skall en krisis oundvikligen utbryta, som kan blottställa monarkien och Europa för de grusligaste faror. Sigillbevararen besvarade detta, hvarpå den allmänna discussionen slöts utan motsägelse, emedan hela vänstra sidan aflägsnat sig. Det af General Sebastiani föreslagna amendement till första artikeln var: det skulle vara tillräckligt, att utgifvarne af en ny journal ställde caution, på det utgifvandet icke skall kunna förvägras dem,

Han berömdde föredraganden för dess bemödande för de offentliga friheterna, hvilket H. R. Martignac besvarade med en djup buggning, som han likväl icke förnyade, då den förre, till den venstra sidans stora förnöjelse, slöt den påbegynta perioden därmed, att detta blott var ett lätsadt bemödande af honom, för att på det kanbaraste angripa dessa friheter. Äfven journalernas frihet måste hafva sin garantie i den allmänna lagen, och icke i ministrarnes godtycke, följaktligen icke för "anda och tendens i allmänhet" kunna uphäfvas genom domstolar, som voro afhängige af ministären. General Lafond och H. Corbieres talte emot amendementet, hvarest det förkastades med vanlig pluralitet. Sedan flere d. 10 föreslagne amendementen likaledes blifvit förkastade, föreslog H. R. Duvergier de Hauranne, att första artikeln endast skulle gälla till sessionens slut. — H. R. Villèle talte däremot. Nu uppträdde H. R. Girardin med ett tjockt häfte, läste det helt och hållet, oaktadt högra sidans skrik, och slutade: Jag gifver Kejsaren det Kejsaren tillhör, och visade, under de liberales nästan ouphörliga skratt, att det uplästa var det, efter Möniteuren, år 1817 af H. R. Villèle för tryckfriheten hållna tal. Herr Villèle sade: Vi vilja se, hvem som skratlar sist. — Ändtligen kom hela artikeln till afgörande, emot hvilken H. R. Froy de la Boulaie ännu en gång talte, men som likväl till slut blef antagen. Den 13 14 och 15 hafva de deputerade fortfarit med discussionen af tidningslagen, och äro ännu vid fjärde artikeln. — Polisen gör nu allahanda husvisitationer efter kopparstick och stontryck, som föreställa Napoleon. — Cassations-tribunalet har under Sigillbevararens presidium inom lyckta dörrar fällt en dom öfver Presidenten i ett tribunal af första instansen.

Spanien. Då ventileringen af regeringens trenne repressiv-förslag d. 2 Febr. skulle taga sin början hos Cortes, begärde Hr. Calatrava, att först få framlägga några viktiga anmärkningar; efter hvilkas vidlyftiga utförande, han föreslog, att förklara regeringen: att, så länge icke ministären blef så constituerad, som Cortes fordrat, skulle alla andra anstalter vara otillräckliga, och kanske skadliga, och att Cortes icke behöfva sig i tillfälle att besluta något nyttigt öfver regeringens förslag till repressiv-lagar. Presidenten erinrade, att Hr. Calatravas gjorda prelimiär-molion, icke blifvit förut påtänkt i göromålens ordning, men församlingen beslöt med 94 röster mot 74, att frågan skulle discuteras. Discussionen fortsattes andra dagen. Sedan flera talat för och mot, föreslog Presidenten till omröstning: om namn-uprop skulle äga rum?

Detta blef antaget, men vid detsamma röstade 90 mot och 84 för förslaget. Följaktligen hade motionen icke någon påföljd, hvilket högeligen förtörnat Madrids publik. Discussionen af Kungliga lagförslaget begynte d. 4. de. De iagtima Cortes församla sig d. 15 Februarii till förberedande session. — General Riego väntas ofördröjligen till Madrid. — I Murcia, Sevilla och Cadix är lugnet återställt, Konungen har afskedat sina påger med bibehållande af deras lön.

Ryssland. Genom en Ukas af d. 19 December 1821 har H. K. Maj:ts stadfästade Stats-Rådets beslut, i följd hvaraf, uppå Finance-Ministerns hemställan, silfver-rubelns värde, vid in-drifvandet af samtliga tull-afgifterna i riket, blifvit fastställt till 3 R:d 60 k. för år 1822. — Storfurstarne Nikolans och Michael hafva afrest till den Gardes-corps, som står vid den första, af Generalen, Grefve v. Sacken commenderade arméen.

Österrike. Så mycket man vet, har den med Petersburgska kabinetts svar väntade courieren ännu icke ankommit. Däremot har det rykte utspridt sig, sedan en Engelsk couriers ankomst, att Marquis Londonderry i Hans Storbrittanniska Maj:ts namn lätit i S:t Petersburg öfverlemba en note, som innehåller starka föreställningar till fridens bibehållande. Likväl skall England hafva tillika förklarat, att det, i den oförmodade händelsen af ett krig emellan Ryssland och Porten, skall iagttaga den strängaste neutralitet, och endast sända en truppsförstärkning till de Joniska öarne, och en starkare esquadre till medelhafvet. — Hans Maj:ts Kejsarens födelsefest, som annars infaller på d. 12 Febr. har, till följd af Dess egen höga befallning, blifvit öfverflyttad till d. 10, och firades på vanligt sätt.

Stockholm. Sällan, kanske aldrig, har Norden haft en sådan vinter som denna. Den obetydliga snö som funnits, var redan försvunnen i början af Februarii, och vägar och gator hafva redan länge varit torra, såsom om sommaren. Den ibärdiga stormen, som hertill bidragit, bröts i lördags af ett starkt rågo. Marken är grön, såsom annars i slutet af April; på vissa träns visa sig knoppar; och från södra orterna skrefs, redan för några veckor tillbaka, om ännu längre framskridna tecken till vår. Lycka blott, om vi ej i sommar återfå, hvad vintren esterskänkt.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

Från Stockholm.

Torsdagen d. 7 Martii.

Exempel på faran af att trycka andras rättegångs-handlingar, och på ett märkeligt tryckfel i grundlagen.

Ingen ting finnes af högre vikt än offentligheten i rättegång. Grundlagen bjuder, att en rättegångshandling är allmänhetens egendom, så vida den icke är stötande mot anständigheten, rörer förlikta brottmål eller kyrkoboks-anteckningar om personers enskilda lefnad, innehåller hädelser mot Gud och lasteliga uttryck om Öfverheten — eller något otidigt, anstötligt eller förklenligt i afseende på personer, hvilka målet egentligen beträffar. Detta sednast anförda uttryck måste väcka förundran. Den, som målet egentligen beträffar, skulle, mer än en för målet alldeles främmande person, vara fredad mot spridande af hvad som sagdt är i den rättegång, som egentligen rör honom? Om däremot någon, som ej har med målet att skaffa, blefve i en rättegångshandling indragen och miss-handlad — detta skulle kunna ostraffadt framläggas för allmänheten? Allt detta kan ej förenas med billighet och rimlighet. Vi få inmedertid i följande handling ett exempel, att lagen blifvit så förstådd. Denna handling uptager så fullständigt målets beskaffenhet, att vi ej behöfva mer än införda den. Vi känna ingen af parterna; det är domstolarnes förklarande, som synes oss förtjena upmärksamhet; ett förklarande, som naturligtvis blott beror af målet, icke af personerna. Handlingen är en underdånig besvärsskrift och lyder så;

Stormächtigste Allernådigste Konung!

D. 23 Augusti sistl. år ingaf Tobakspanteraren Petter Ekman fränskiljda hustru, Elisabeth Larsson, till E. K. M:s Justitiæ Cantzlers Embete en skrift, deri hon beklagade sig öfver både parter och domare uti mannens, då hos E. K. M. anhängige concurs-mål. Denna skrift blef sedermera tryckt hos J. P. Lindhs Euka, och utdelades med Tidningarne d. 30 December, hvarefter både jag och hustru Larsson blefvo af Ekman, jemte en Tobakshandlare And. Fredman, stämde till Stadens Kämnars-Rätt, med påstående mot mig, att jag,

för skriftens tryckning, borde ansvara efter 60 Kap. 5 §. Missgernings Balken, och mot hustru Larsson, att hon borde uplysningar i ämnet meddela. — D. 23 Januari innevarande år förekom målet. D. 1 Februarii fränträdde Fredman sin talan, hvarefter Domstolen, på Ekman begäran, tillät, att saken, på obestämd tid, hvilade. Härpå stämdes Boktryckare-Eukan Lindh; och till d. 22 i sistnämnde månad blefvo hustru Larsson och jag åter kallade. Föreståndaren för Lindhska Tryckeriet, Factoren Johan Hörberg, upgaf då, det skriften, på min anmodan, vore tryckt, hvilket jag åter bestridde. I brist af namusedel återropades och afhöordes vittnen, hvarpå Kämnars-Rätten d. 29 Mars, meddelade Utslag, af innehåll, "att, som den åtalade tryckta skriften var ett aftryck af sådan handling, som förut blifvit till Just. Cantzlers Embetet ingifven, och sålunda fick af hvem som helst från trycket utgifvas, med vilkor, att hvad deruti kunde inslutit otidigt, anstötligt eller förklenligt för personer, dem saken egentligen beträffade, borde, vid vite uteslutas, derest återropandet icke af domaren, som sista saken dömt, prövades nödvändigt; men enligt Tryckerihets-förordningen, som ej föränleddes dertill, att innehålltet af så beskaffad skrift borde blifva ännu för jury's pröfning, Kämnars-Rätten dock var behörig Domstol att pröfva det uti ifrågavarande ämne anstälde ansvars åtel, så vidt det rörde sjelfva den tryckta skriften; alltså, och ehuru jag icke i något måtto gittat vederlägga den emot mig förebragte bevisning, och domstolen, i följd deraf, ansåg mig förvunnen att hafva skriftens tryckning och utgifvande föraustaltat; likväl och emedan Domaren, som sist dömt i den rättegång, hvarom åtalade skriften handlade, borde yttra sig och pröfva, huruvida återropandet af det förmenta otidiga, &c. som i den tryckta skriften inslutit, måtte anses hafva varit nödvändigt eller icke till uplysning och styrkande af sjelfva hufvudsaken; ty fann domstolen sig då, och innan en sådan pröfning föregått, ej kunna med målet vidare befattning taga." — Häröfver klagade Ekman hos E. K. M:s och Rikets Svea Hofrätt, hvars Utslag, gifvet d. 8 Junii, innehöll: "att Kämnars-Rätten bordt sitt beslut, jemte handlingarne, un-